

Statistik om Stockholm

Inkomster i Stockholm 2019

Årsrapport

Publicerad: 2021-06-15

Förord

I denna rapport presenteras inkomster för individer och hushåll i Stockholms stad år 2019. Inkomstslagen som redovisas är sammanräknad förvärvsinkomst och arbetsinkomst för individer samt disponibel inkomst för hushåll. Statistiken presenteras utifrån ett geografiskt perspektiv inom staden samt ur ett historiskt perspektiv upp till 20 år bakåt i tiden. Dessutom redovisas inkomsterna utefter variabler såsom kön, ålder och bakgrund för att belysa inkomstskillnader mellan grupper.

Rapporten är framtagen under våren 2021, men statistiken som presenteras avser år 2019. Eftersläpningen i statistiken beror på att grundmaterialet hämtas ur taxeringsuppgifter som Statistiska centralbyrån (SCB) får från Skatteverket. Från och med årets rapport presenteras i huvudsak medianvärden av inkomstslagen, eftersom detta mått inte påverkas av extremvärden på samma vis som medelvärden.

Denna rapport ingår i rapportserien ”Statistik om Stockholm”. Rapporten är utarbetad av Linnea Karlsson och Anna Malmström, båda från Sweco Sverige AB, på uppdrag av Stadsledningskontoret, Stockholms stad.

Mer information om inkomster i Stockholm finns på hemsidan:
<http://statistik.stockholm.se/>

Sammanfattning

Medianbeloppet av sammanräknad förvärvsinkomst för åldersgruppen 20-64 år har under en 20 årsperiod ökat mer för kvinnor än för män. Trots det kvarstår inkomstskillnader mellan könen. År 2019 uppgick medianbeloppet för kvinnor till 342 100 kronor, vilket var cirka 88 procent av männens medianinkomster som samma år låg på 387 700 kronor. När medianinkomsterna studeras utefter ålder framgår att skillnaderna mellan könen varierar över åldrarna och är som minst i början av 20-årsåldern då majoriteten ej har hunnit etablera sig på arbetsmarknaden. Som störst är skillnaden mellan könen i början av 30-årsåldern, vilket sammanfaller med åren för familjebildande.

För befolkningen i ålder 65 år och äldre består inkomsterna huvudsakligen av pensioner eftersom den övervägande majoriteten slutar förvärvsarbete vid 65 års ålder. Inkomsterna är därmed generellt lägre för denna åldersgrupp jämfört med befolkningen 20-64 år. Under en 20-årsperiod har de inflationsjusterade inkomsterna ökat med 45 procent för kvinnor och 29 procent för män. Likt för åldersgruppen 20-64 år kvarstår dock inkomstskillnader mellan könen även år 2019 då kvinnornas medianinkomst uppgick till 76 procent av männens.

Bland befolkningen i Stockholms stad i åldern 20-64 år var nästan 38 procent utrikes födda år 2019. Inkomstskillnaderna mellan dessa två grupper är tydliga då utrikes föddas medianinkomst uppgick till 68 procent av de inrikes föddas inkomster. Även mellan dessa två grupper varierar inkomstskillnaderna med åldern och var som störst i 44-53 års ålder år 2019. Även för gruppen 65 år och äldre fanns tydliga inkomstskillnader mellan grupperna, vilket kan härledas till att utrikes födda har betydligt färre intjänandeår till pensionen jämfört med inrikes födda.

Den hushållstyp med lägst disponibel lägst inkomst år 2019 var ensamboende kvinnor med ett medianvärde på 245 700 kronor, följt av ensamboende män med en medianinkomst på 285 400 kronor. Att dessa grupper har lägst inkomst beror delvis på att det bara är en person som bidrar till hushållets inkomst. Högst medianvärde hade hushåll med gifta/sammanboende par med yngsta hemmaboende barn över 20 år som uppgick till nästan 930 000 kronor.

För att underlätta jämförelser av disponibel inkomst används måttet ekonomisk standard som tar hänsyn till hushållens försörjningsbörda. År 2019 var medianen för hushållens ekonomiska standard 301 300 kronor i Stockholms stad, vilket var en ökning med nästan 5 procent jämfört med 2015 mätt i inflationsjusterade priser. Under en femårsperiod har den ekonomiska standarden för hushållen ökat i samtliga stadsdelsområden, med de största ökningarna i Enskede-Årsta-Vantör och Skarpnäck. Hushållens ekonomiska standard har ökat som minst i Spånga-Tensta och Hässelby-Vällingby.

När den ekonomiska standarden jämförs mellan olika grupper framkommer att utrikes födda generellt har en lägre ekonomisk standard jämfört med inrikes födda. För båda grupperna har hushållstypen gifta/sammanboende utan hemmaboende barn i åldern 20-64 år högst ekonomisk standard. Hushållstyperna med lägst ekonomisk standard är ensamboende män och kvinnor i åldern 65 år och äldre, vilket gäller för både inrikes och utrikes födda.

Rinkeby-Kista är det stadsdelsområde som år 2019 hade högst andel personer i hushåll med *låg ekonomisk standard*¹ och lägst andel i hushåll med *hög ekonomisk standard*². Östermalm och Norrmalm hade istället den högsta andelen personer i hushåll med hög ekonomisk standard.

¹ Hushåll med en disponibel inkomst per konsumtionsenhet som understiger 60 procent av medianvärdet av den disponibla inkomsten för riket.

² Hushåll med en disponibel inkomst per konsumtionsenhet som är dubbelt så hög som rikets motsvarande medianvärde.

Innehåll

Förord	2
Sammanfattning	3
1 Definitioner	6
2 Inkomster för individer i Stockholms stad	7
2.1 Inkomster för befolkningen i åldrarna 20-64 år	7
2.2 Inkomster för befolkningen 65 år och äldre	11
2.3 Inkomster för befolkningen i Stockholms stads områden	13
2.4 Arbetsinkomster	18
3 Inkomster för hushåll i Stockholms stad	25
3.1 Hushållens disponibla inkomster	25
3.2 Ekonomisk standard för hushåll	27
3.3 Ekonomisk standard för olika grupper	30
Bilaga: Källor och definitioner	40

1 Definitioner

I denna rapport presenteras inkomstuppgifter för individer respektive hushåll. För individer baseras inkomstuppgifterna på sammanräknad förvärvsinkomst och arbetsinkomst. När inkomst presenteras för familjer/hushåll används istället disponibel inkomst. Nedan följer en kort presentation av de olika definitioner som används i rapporten. En mer utförlig beskrivning finns i *Bilaga: Källor och definitioner*.

Sammanräknad förvärvsinkomst är summan av inkomst av tjänst och inkomst av näringsverksamhet. Inkomsterna inkluderar även andra skattepliktiga inkomster såsom sjukpenning, föräldrapenning, a-kassa och pension. Kapitalinkomster ingår inte.

Arbetsinkomst utgörs av summan av löneinkomst, inkomst av näringsverksamhet, ersättning i samband med sjukdom, föräldrapenning samt dag ersättning vid repetitionsutbildning och civilförsvaret. Skillnaden mellan arbetsinkomst och sammanräknad förvärvsinkomst är att det i sammanräknad förvärvsinkomst ingår i förekommande fall även arbetsmarknadsstöd samt sjuk- och aktivitetsersättning.

Disponibel inkomst är den summa som återstår för konsumtion och sparande efter att ha dragit ifrån slutliga skatter och lagt till skattefria ersättningar och bidrag (till exempel ekonomiskt bistånd, bostadsbidrag, barnbidrag) från summan av förvärvs- och kapitalinkomst. Disponibel inkomst är det inkomstbegrepp i den totalräknade inkomststatistiken som bäst speglar köpkraften och levnadsstandarden för olika grupper i samhället. Den disponibla inkomsten redovisas på familjenivå (före 2015) och hushållsnivå (2014 och framåt), vilket innebär att tidsserier bryts vid 2014 och jämförelser över brytpunkten bör göras med försiktighet.

Ekonomisk standard (disponibel inkomst per konsumtionsenhet): För att göra jämförelser av disponibel inkomst mellan olika grupper används ett viktsystem, som kallas för konsumtionsenheter, där inkomsten sätts i relation till hushållets försörjningsbörda. Varje individ i hushållet tilldelas en vikt som sedan summeras för hela hushållet. Därefter divideras hushållets disponibla inkomst med hushållets totala konsumtionsvikt för att få fram hushållets disponibla inkomst per konsumtionsenhet, även kallat hushållets ekonomiska standard.

2 Inkomster för individer i Stockholms stad

I detta avsnitt presenteras inkomster för individer för Stockholm stad. Inkomstslaget som redovisas är *sammanräknad förvärvsinkomst*, som består av inkomst av tjänst och inkomst av näringsverksamhet. I inkomstslaget inkluderas löneinkomst, pension och skattepliktiga ersättningar såsom sjukpenning, föräldrapenning och a-kassa. Inkomster som inte redovisas är exempelvis studiemedel, ekonomiskt bistånd och bostadsbidrag samt kapitalinkomst.

En uppdelning av statistiken görs för befolkningen i åldrarna 20-64 år och 65 år och äldre i Stockholms stad den 31/12 2019. Anledningen till att inkomsterna redovisas separat för åldersgruppen 65 år och äldre är att merparten av inkomsterna består av pensionsinkomster, till skillnad från åldersgruppen 20-64 år vars inkomster primärt utgörs av inkomster från förvärvsarbete.

2.1 Inkomster för befolkningen i åldrarna 20-64 år

År 2019 var medianvärdet av de sammanräknade förvärvsinkomsterna i Stockholm stad 342 100 kronor för kvinnor och 387 700 kronor för män. Kvinnor hade därmed 45 600 kronor (nästan 12 procent) lägre medianinkomst än män. Om medianinkomsterna för män och kvinnor studeras utefter ålder, vilket redovisas i Figur 1, framgår att skillnaderna mellan könen varierar beroende på ålder. I åldrarna 20-21 år är kvinnors medianinkomster högre än männens, vilka är de enda åldrarna då detta förhållande mellan könen kan ses. Under de tidiga 20-årsåldrarna är medianinkomsterna generellt på en låg nivå och inkomstskillnaderna är förhållandevis små, vilket kan härledas till att en stor grupp inte har börjat förvärvsarbete ännu. Från 23 års ålder sker en brant ökning av medianinkomsterna i takt med att fler avslutar sina studier och etablerar sig på arbetsmarknaden. Vid 30-årsåldern avtar ökningstakten för båda könen. En tydlig avmattning ses framför allt hos kvinnor i åldrarna 29 till 35 år, vilket sammanfaller med åldrarna för familjebildande. Även om ökningstakten också avtar för män ses inte någon motsvarande avmattning av inkomsterna. En förklaring till detta kan vara att kvinnor tar ut merparten (70 procent) av föräldrapenningdagarna³ samt att kvinnor i större utsträckning än män deltidsarbetar⁴, vilket resulterar i ett bortfall av förvärvsinkomsten. En konsekvens är att inkomstgapet mellan kvinnor och män ökar betydligt under denna period och är som störst i åldrarna 32-40 år. För 34-åringar uppgår skillnaden mellan män och kvinnor till nästan 84 400 kronor i årsinkomst, vilket innebär att kvinnors medianinkomster uppgår till 80 procent av männens medianinkomster. Därefter minskar inkomstgapet mellan könen. I åldersgruppen 60-64 år är kvinnornas medianinkomster i snitt 94 procent av männens medianinkomster.

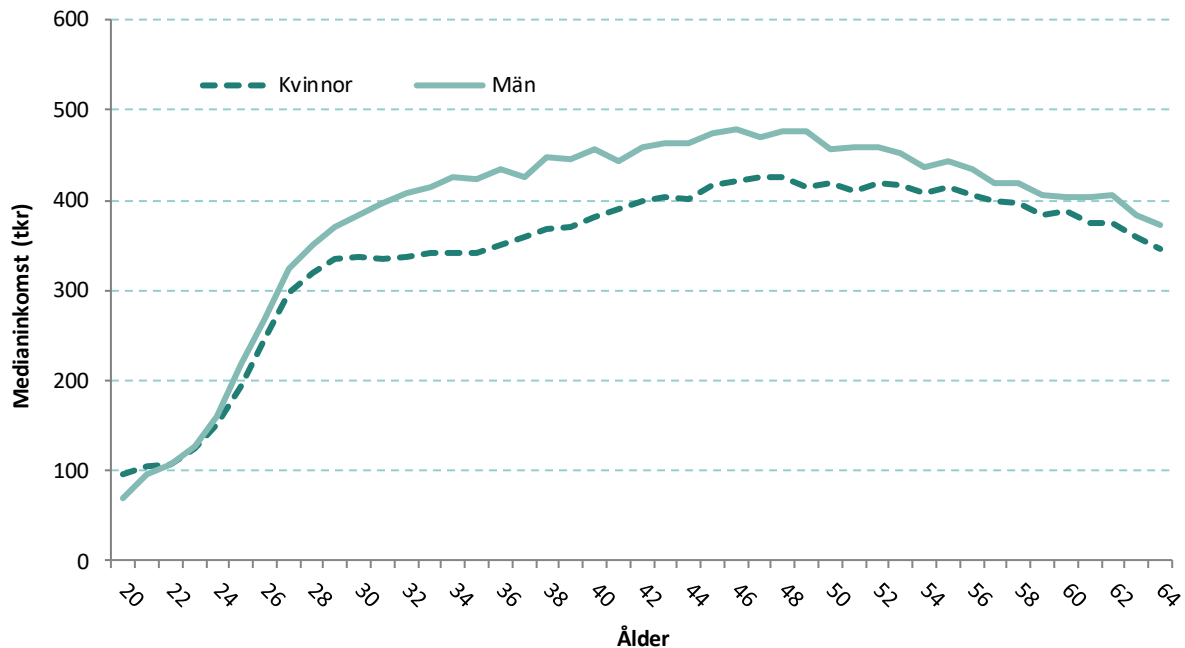
För både män och kvinnor är medianinkomsterna på de högsta nivåerna mellan 45 och 50 års ålder. Det hör samman med att sysselsättningsgraden är som högst i dessa åldrar. Barnrelaterad frånvaro är mindre vanligt och uttag av pension har ännu ej påbörjats. Vid 46 års ålder är

³ Försäkringskassan, 2020. *Betald och obetald föräldraledighet. Hur flexibla är föräldrar under barnens två första levnadsår?* Socialförsäkringsrapport 2020:3

⁴ Statistiska Centralbyrån, *Vanligast att unga och äldre jobbar få timmar*, <https://www.scb.se/hitta-statistik/artiklar/2017/Vanligast-att-unga-och-aldre-jobbar-fa-timmar/>, hämtad 18 maj 2021

medianinkomsten som högst för män (478 500 kronor) medan 48-åringarna har den högsta medianinkomsten (426 000 kronor) bland kvinnor. Därefter minskar medianinkomsterna fram till 64 års ålder för båda könen. Minskningen sker i snabbare takt efter 60-årsåldern, vilket beror på att utträdet från arbetsmarknaden ökar vid denna ålder i och med att den allmänna pensionen kan börja tas ut från och med 61 års ålder.

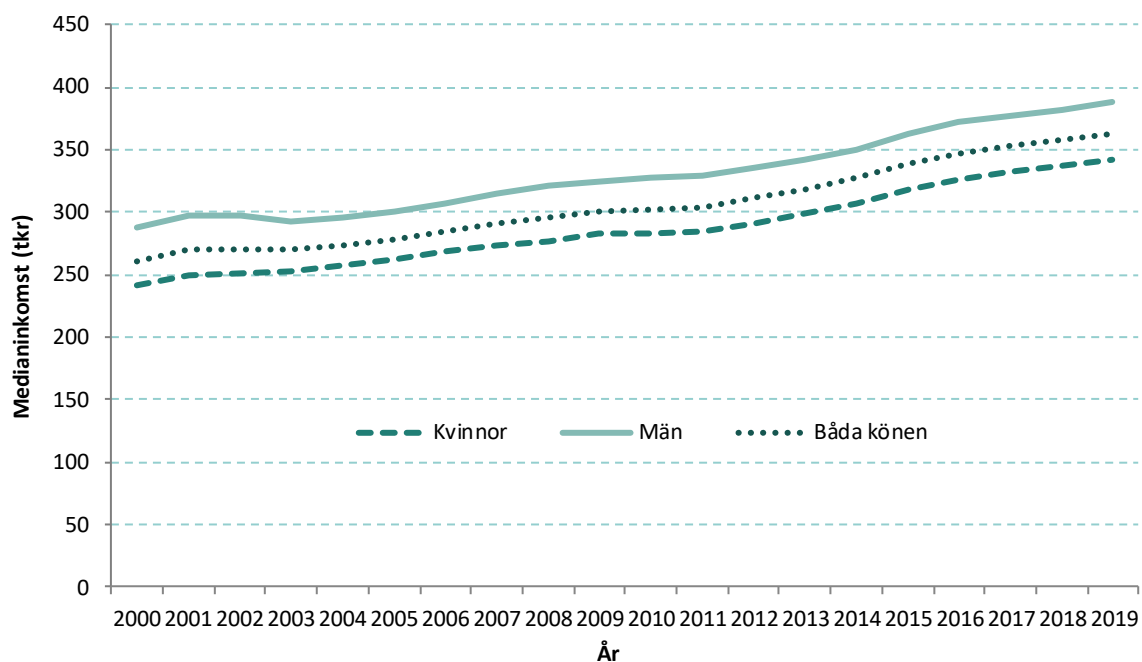
Figur 1: Medianvärde av sammanräknad förvärvsinkomst år 2019 per ålder, uppdelat på kön



När inkomstutvecklingen för män respektive kvinnor studeras över en 20-årsperiod framgår att medianinkomsterna har ökat successivt för båda könen, i fasta priser justerat efter år 2019 års nivå. Sedan år 2000 har mäns medianinkomster ökat med nästan 99 600 kronor, vilket är en ökning på 35 procent. Det innebär en årstakt på i snitt 1,6 procent, men de årliga ökningarna har varierat från 0,1 procent (år 2011) till 3,2 procent (år 2015). Under samma period har kvinnornas medianinkomster ökat med nästan 100 400 kronor, vilket motsvarar en ökning på närmare 42 procent. Den genomsnittliga årstakten för kvinnor har legat på 1,8 procent, med variationer från -1,6 procent till 4,1 procent.

Trots att kvinnornas medianinkomster har ökat mer än männens kvarstår skillnader i inkomstnivåer mellan könen under hela perioden. År 2000 uppgick kvinnors inkomster till cirka 84 procent av männens inkomster. Mellan år 2001 och 2004 ökade kvinnors inkomster i förhållande till männens som mest under perioden. Därefter ses oförändrade eller svagt sjunkande medianinkomster fram till 2008. Sedan 2011 har kvinnors inkomster gått från att vara drygt 86 procent av männens inkomster till drygt 88 procent av männens inkomster år 2019.

Figur 2 Medianvärden av sammanräknad förvärvsinkomst i fasta priser efter 2019 års prisnivå perioden 2000-2019 för båda könen åldersgrupp 20-64 år

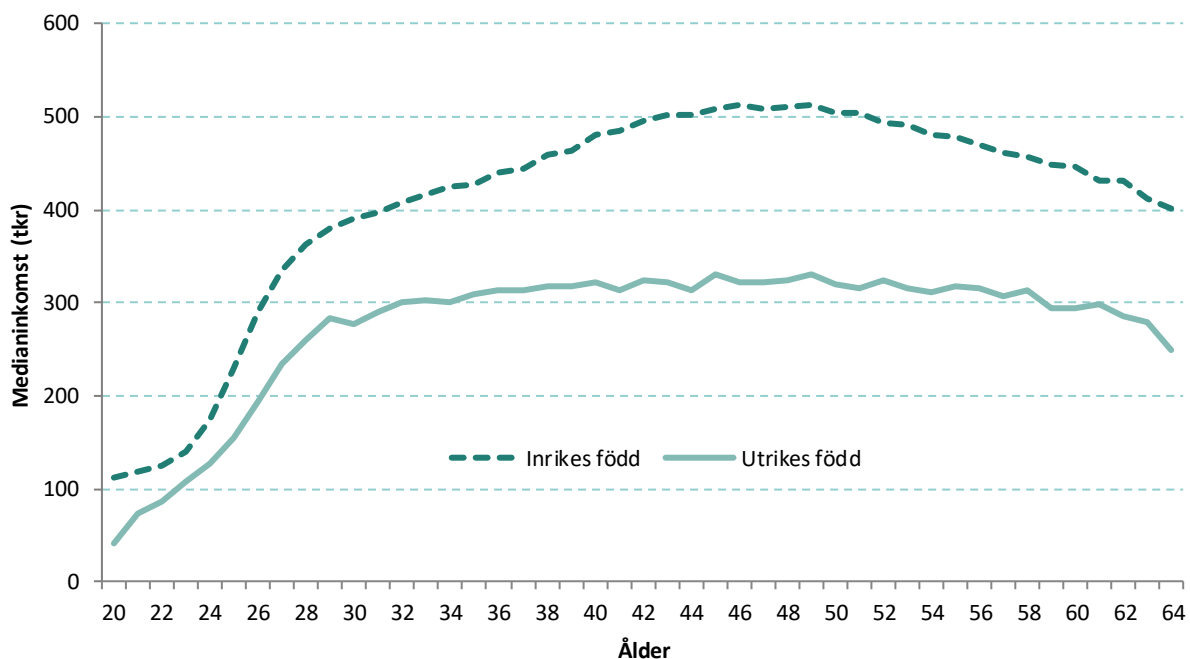


Bland befolkningen i Stockholms stad i åldern 20-64 år var nästan 38 procent utrikes födda år 2019. Gruppen utrikes födda definieras som individer födda i utlandet alternativt födda i Sverige med två utrikes födda föräldrar. Gruppen inrikes födda utgörs istället av individer födda i Sverige med antingen en eller två inrikes födda föräldrar. Inkomstskillnaderna mellan dessa två grupper är tydliga då medianinkomsterna för utrikes födda uppgick till 279 400 kronor, medan motsvarande medianinkomst för inrikes födda uppgick till 411 400 kronor år 2019. Utrikes föddas inkomster var alltså cirka 68 procent av de inrikes föddas inkomster.

Av Figur 3 framgår att för varje ålder har inrikes födda högre medianinkomst jämfört med utrikes födda, men inkomstgapet varierar beroende på ålder. Skillnaden är som lägst i åldrarna 23-36 år då utrikesföddas inkomster uppgick till cirka 72 procent av inrikes föddas inkomster. Som störst är skillnaden mellan grupperna i åldrarna 44-53 år då utrikesföddas inkomster utgör cirka 64 procent av inrikes föddas inkomster. Det innebär en differens på i snitt 183 400 kronor i årsinkomst.

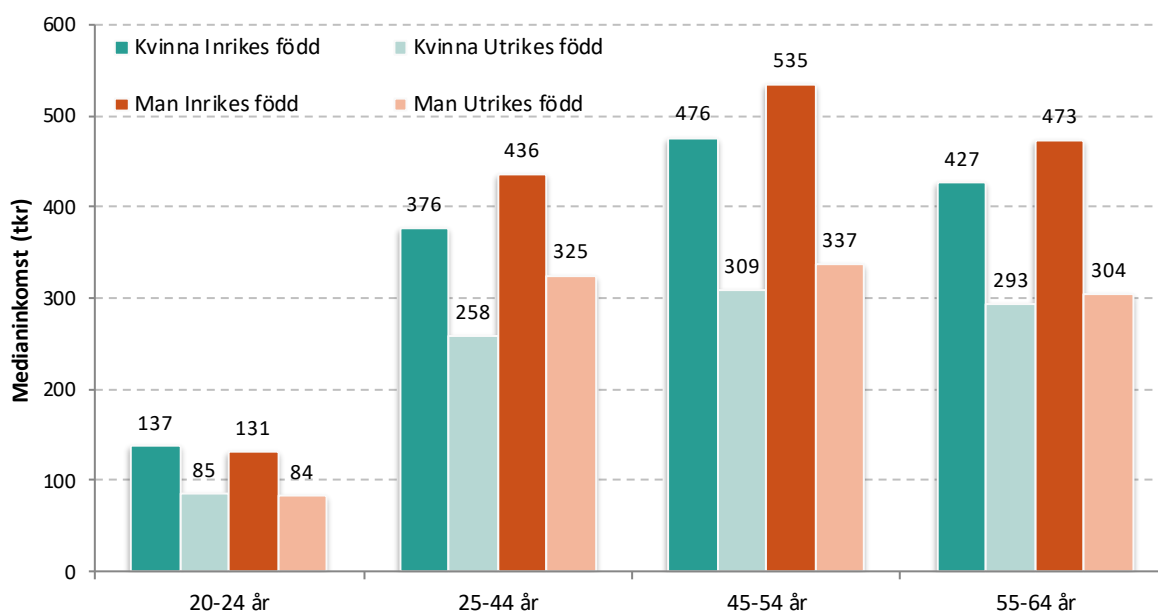
När inkomsterna för utrikes födda diskuteras bör det nämnas att det rör sig om en mycket heterogen grupp med varierande förutsättningar på arbetsmarknaden. Faktorer som ursprungsland, utbildningsnivå, vistelsetid i Sverige, ålder vid invandring och orsak till invandring påverkar förutsättningarna på den svenska arbetsmarknaden och därmed inkomsterna. Generellt sett är dock gruppen utrikes födda överrepresenterade bland de med kort utbildning, vilket bidrar till de generellt låga inkomstnivåerna för denna grupp.

Figur 3: Medianvärden av sammanräknad förvärvsinkomst år 2019 för inrikes- och utrikes födda i åldern 20-64 år.



När statistiken delas upp på kön, åldersgrupp samt inrikes och utrikes födda, framgår att kvinnor bland både inrikes och utrikes födda har lägre inkomster än männen för respektive åldersgrupp, vilket framgår av Figur 4. Utrikes födda kvinnor har lägst medianinkomster, medan inrikes födda män har högst medianinkomster. I åldersgruppen 45-54 år är skillnaden mellan dessa två grupper som störst, då utrikes födda kvinnors inkomster uppgår till 58 procent av inrikes födda mäns inkomster. I åldersgrupperna 45-54 år och 55-64 år är skillnaderna mellan könen betydligt mindre bland utrikes födda jämfört med inrikes födda.

Figur 4 Medianvärden av sammanräknad förvärvsinkomst (tkr) år 2019 uppdelat på kön samt inrikes och utrikes födda.



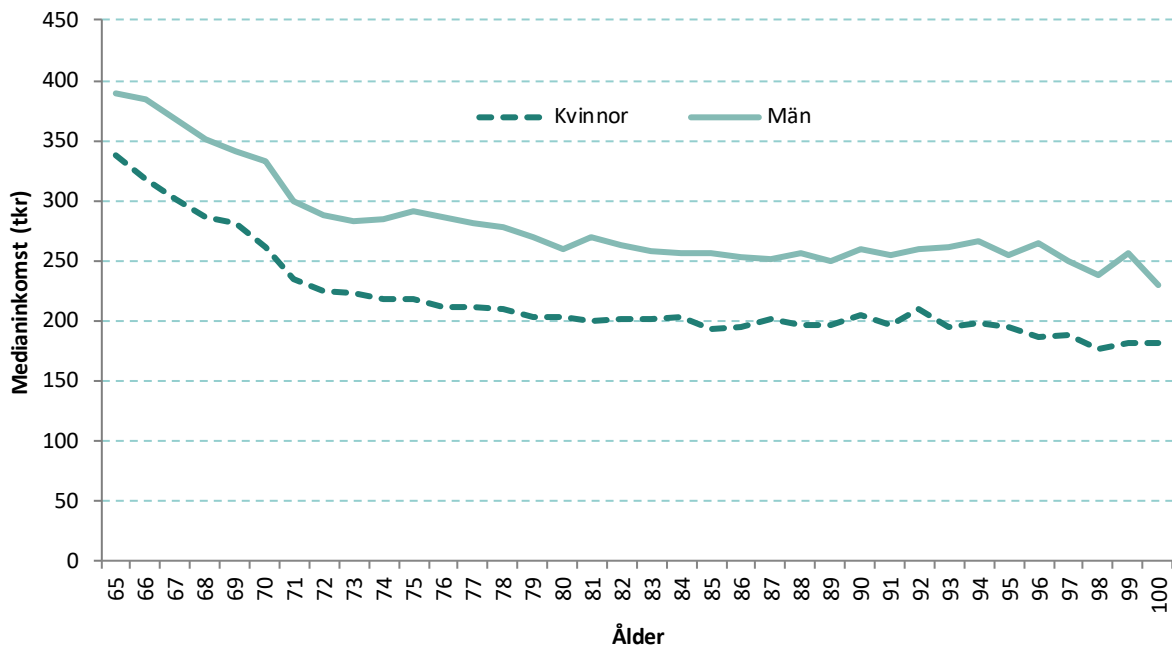
2.2 Inkomster för befolkningen 65 år och äldre

I detta delavsnitt presenteras de sammanräknade förvärvsinkomsterna för åldersgruppen 65 år och äldre. För denna åldersgrupp utgörs inkomsterna huvudsakligen av pensioner, eftersom majoriteten av befolkningen slutar förvärvsarbeta efter 65 års ålder⁵. Därför ligger inkomsterna generellt på en lägre nivå jämfört med befolkningen 20-64 år. År 2019 uppgick medianinkomsten för män i denna åldersgrupp till 294 800 kronor, medan motsvarande inkomster uppgick till 224 500 kronor för kvinnor.

Av Figur 5 framgår att medianinkomsterna minskar successivt från och med 65 års ålder för både kvinnor och män. Det beror på att fler och fler upphör att förvärvsarbeta med åldern. Dessutom kan pensionsupplägg som innebär större uttag under de första pensionsåren bidra till den tydliga inkomstminskningen fram till 80 års ålder. Vid 65 års ålder uppgår inkomsterna till 388 700 kronor för män och 338 300 kronor för kvinnor. Vid 80 års ålder har inkomsterna minskat med 33 procent för män och 40 procent för kvinnor.

Kvinnor i åldersgruppen 65 år och äldre har liksom för åldrarna 20-64 år lägre medianinkomster än män för samtliga åldrar. Inkomstgapet mellan könen är som minst i åldrarna 65-70 år då kvinnors medianinkomster uppgår i snitt till cirka 83 procent av männens inkomster.

Figur 5: Medianvärde av sammanräknad förvärvsinkomst år 2019 i åldrarna 65 år och äldre för kvinnor och män



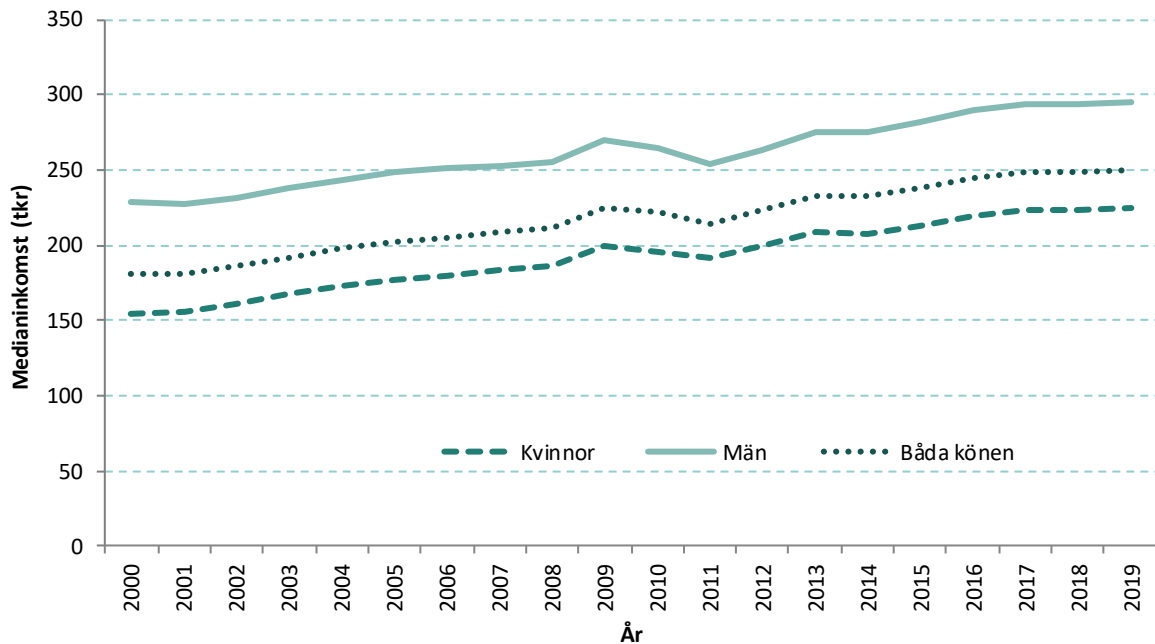
De inflationsjusterade medianbeloppen har ökat successivt för de äldre mellan åren 2000 och 2019, totalt med 29 procent för män och 45 procent för kvinnor. Åren 2010-2011 samt 2014 minskade dock medianinkomsterna för båda könen. Mellan åren 2018 och 2019 ökade medianinkomsterna marginellt, med 0,4 procent för män och 0,6 procent för kvinnor.

⁵Pensionsmyndigheten, *Pensionsåldrar och arbetslivets längd*,

<https://www.pensionsmyndigheten.se/statistik/publikationer/pensionsaldrar-arbetslivets-langd-2020/>, hämtad 24 maj 2021.

Trots att kvinnors medianinkomster har ökat mer än för män kvarstår ett tydligt inkomstgap mellan könen under hela perioden. Vid periodens början, år 2000, uppgick kvinnornas medianinkomster till 68 procent av männens medianinkomster. Vid år 2019 hade skillnaderna minskat något då kvinnornas medianinkomster uppgift till 76 procent av männens medianinkomster.

Figur 6: Medianvärde av sammanräknad förvärvsinkomst i fasta priser efter 2019 års prisnivå perioden 2000-2019 för båda könen åldersgrupp 65 år och äldre

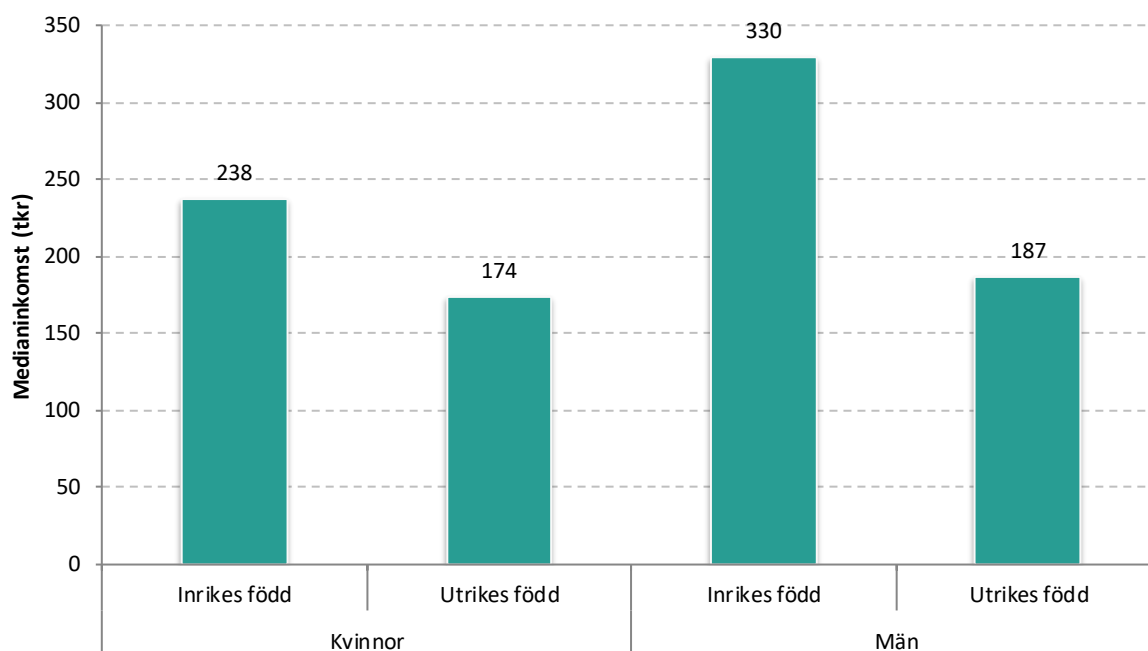


Bland befolkningen i åldersgruppen 65 år och äldre var drygt 23 procent utrikes födda år 2019. Andelen utrikes födda inom denna åldersgrupp är således lägre jämfört med andelen bland åldrarna 20-64 år (se avsnitt 2.1). Liksom för befolkningen i åldern 20-64 år är medianinkomsterna högst för inrikes födda män och lägst för utrikes födda kvinnor. Skillnaderna mellan utrikes födda kvinnor och utrikes födda män är betydligt mindre jämfört med gruppen inrikes födda.

En bidragande orsak till att medianinkomsterna är betydligt lägre för utrikes födda är att denna grupp har förvärvsarbetat på den svenska arbetsmarknaden färre år än inrikes födda och därmed har lägre pensioner. Enligt Pensionsmyndighetens⁶ uppgifter har utrikes födda i genomsnitt 24,2 år med intjänande till inkomstgrundad pension bland de som påbörjade uttag av inkomstpension under år 2019. Inrikes födda hade som jämförelse i genomsnitt 42,5 intjänandeår vid samma tidpunkt.

⁶ Pensionsmyndigheten, *Pensionsåldrar och arbetslivets längd*, <https://www.pensionsmyndigheten.se/statistik/publikationer/pensionsaldrar-arbetslivets-langd-2020/>, hämtad 24 maj 2021.

Figur 7: Medianvärde av sammanräknad förvärvsinkomst för befolkningen 65 år och äldre år 2019 uppdelat på kön samt inrikes och utrikes födda.

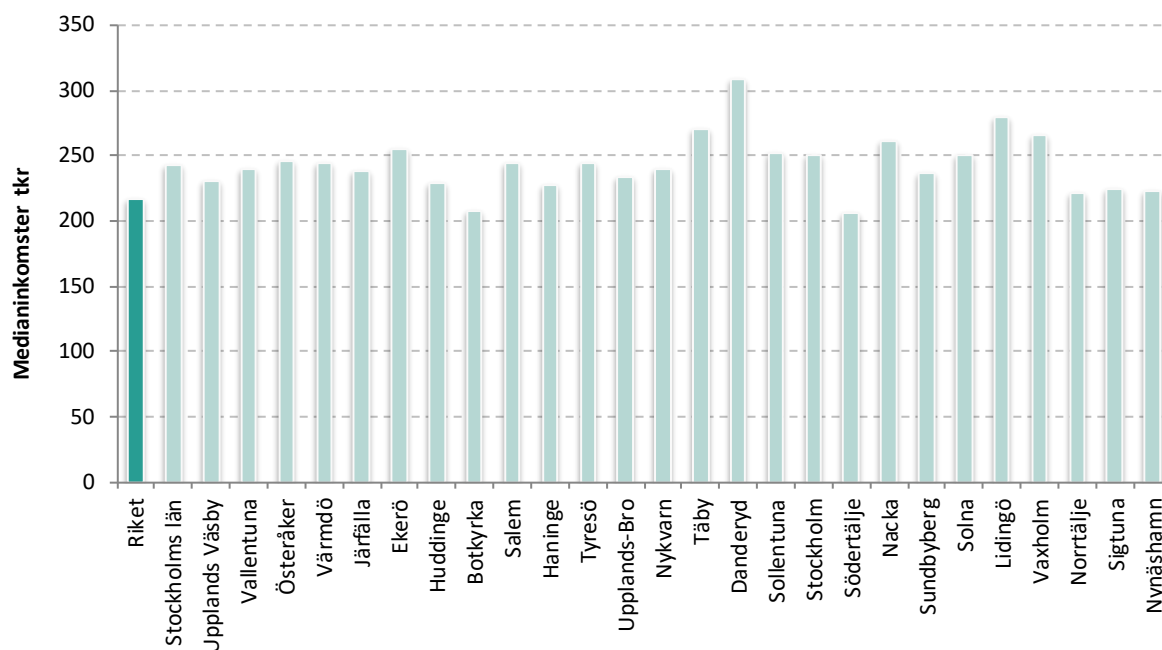


2.3 Inkomster för befolkningen i Stockholms stads områden

I detta delavsnitt presenteras medianvärden av sammanräknad förvärvsinkomst utefter geografisk indelning, för befolkningen 20-64 år respektive 65 år och äldre. Som en inledning visas medianinkomsterna ur ett länsperspektiv i Figur 8. Här visas medianinkomsterna för befolkningen 20-64 år uppdelade på kommunerna inom Stockholms län samt för hela länet och riket som jämförelse. Kommunen med högst medianinkomst är Danderyd, vars medianinkomst uppgår till 455 800 kronor. Därefter följer Täby och Vaxholm, vars medianinkomster uppgår till 430 800 kronor respektive 414 300 kronor. Stockholms kommuns medianinkomst uppgår till 363 200 kronor och är på 17e plats i länet vad gäller högsta inkomstnivå.

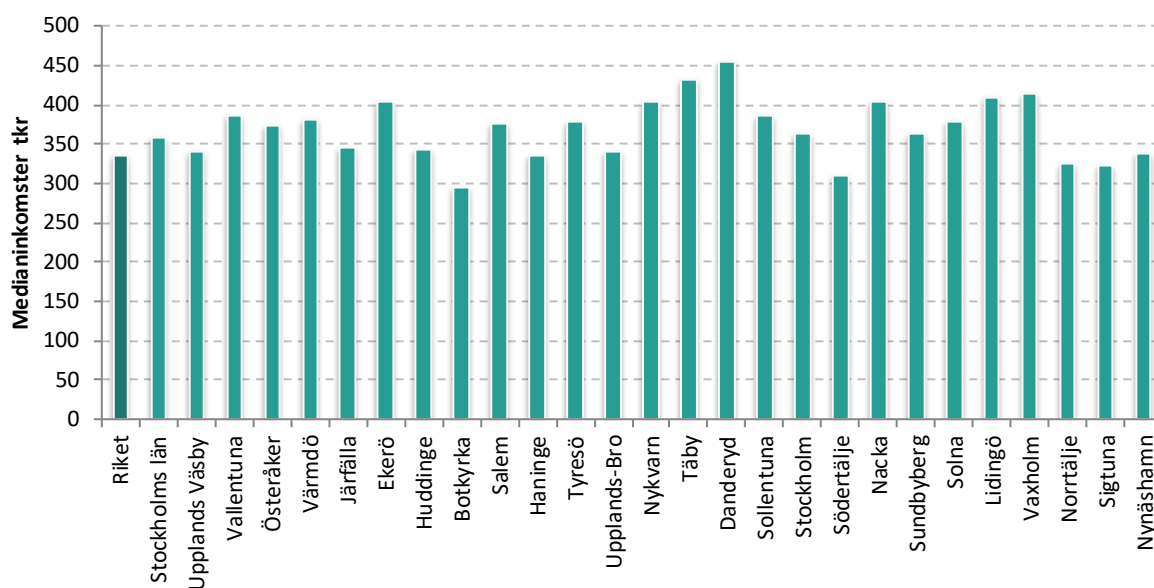
Botkyrka kommun vars medianinkomst uppgår till 294 500 kronor, är den lägsta i länet. följt av Södertälje och Sigtuna vars medianinkomster uppgår till 309 400 kronor respektive 323 000 kronor.

Figur 8: Medianvärde av sammanräknad förvärvsinkomst uppdelat per geografiskt område år 2019, för befolkningen 20-64 år.



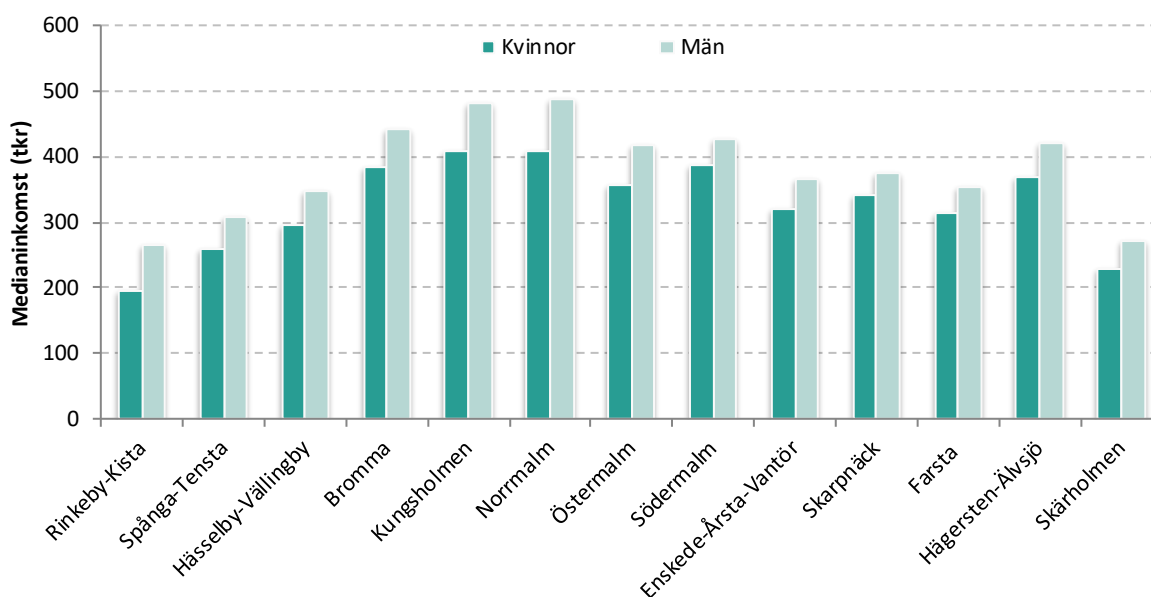
Om medianvärdena för sammanräknad förvärvsinkomst studeras för åldersgruppen 65 år och äldre noteras mer eller mindre samma mönster vad gäller kommuner med högst respektive lägst medianinkomster, dock är inkomstnivåerna generellt lägre för respektive kommun jämfört med åldersgruppen 20-64 år. Danderyd har högst medianinkomst, som uppgår till 309 100 kronor och Södertälje har lägst medianinkomst på 205 400 kronor. För denna åldersgrupp är medianinkomster för Stockholms kommun 249 700 kronor, vilket betyder att Stockholm har den nionde högsta inkomstnivån i länet.

Figur 9: Medianvärde av sammanräknad förvärvsinkomst uppdelat per geografiskt område år 2019, för befolkningen 65 år och äldre.



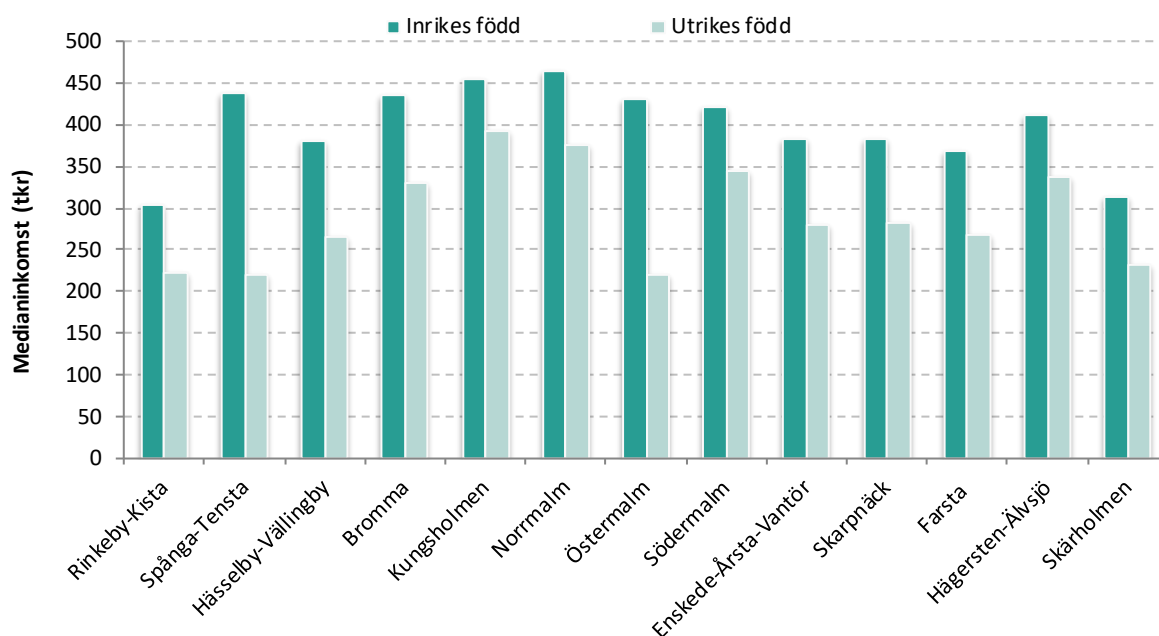
Om inkomstnivåerna istället jämförs mellan stadsdelsområden inom Stockholms stad framgår att medianinkomsterna varierar kraftigt, vilket framgår av Figur 10. De högsta medianinkomsterna år 2019 återfanns i Norrmalm och Kungsholmen, för både män och kvinnor, medan Rinkeby-Kista och Skärholmen hade de lägsta medianinkomsterna. Män hade genomgående ett högre medianvärde på den sammanräknade inkomsten än kvinnor i samtliga stadsdelsområden. Skillnaderna mellan könen var som störst i Rinkeby-Kista, där männens inkomster var 36 procent högre än kvinnornas. I Skarpnäck är skillnaderna istället som minst där männens inkomster var 9 procent högre jämfört med kvinnornas.

Figur 10: Medianvärde av sammanräknad förvärvsinkomst i tkr per kön och uppdelat på stadsdelsområde för befolkning 20-64 år, år 2019.



Om skillnaderna mellan inrikes och utrikes födda studeras utefter stadsdelsområdena framgår att det fanns kraftiga variationer i staden år 2019. Utrikes födda hade lägst inkomster i Spånga-Tensta, följt av Rinkeby-Kista, där medianinkomsterna uppgick till 220 000 respektive 221 400 kronor. I Kungsholmen var inkomsterna för utrikes födda istället högst där de uppgick till 391 800 kronor, följt av Norrmalm där medianinkomsten uppgick till 375 100 kronor. I Kungsholmen var även inkomstskillnaderna mellan inrikes och utrikes födda som lägst där inrikes födda hade 16 procent högre medianinkomst än utrikes födda. I Spånga-Tensta och Östermalm var dock skillnaderna betydligt högre där inrikes födda hade dubbelt så hög medianinkomst som utrikes födda.

Figur 11: Medianvärde i tusentals kronor uppdelat inrikes- och utrikesfödda samt på stadsdelsområde för befolkning 20-64 år, år 2019



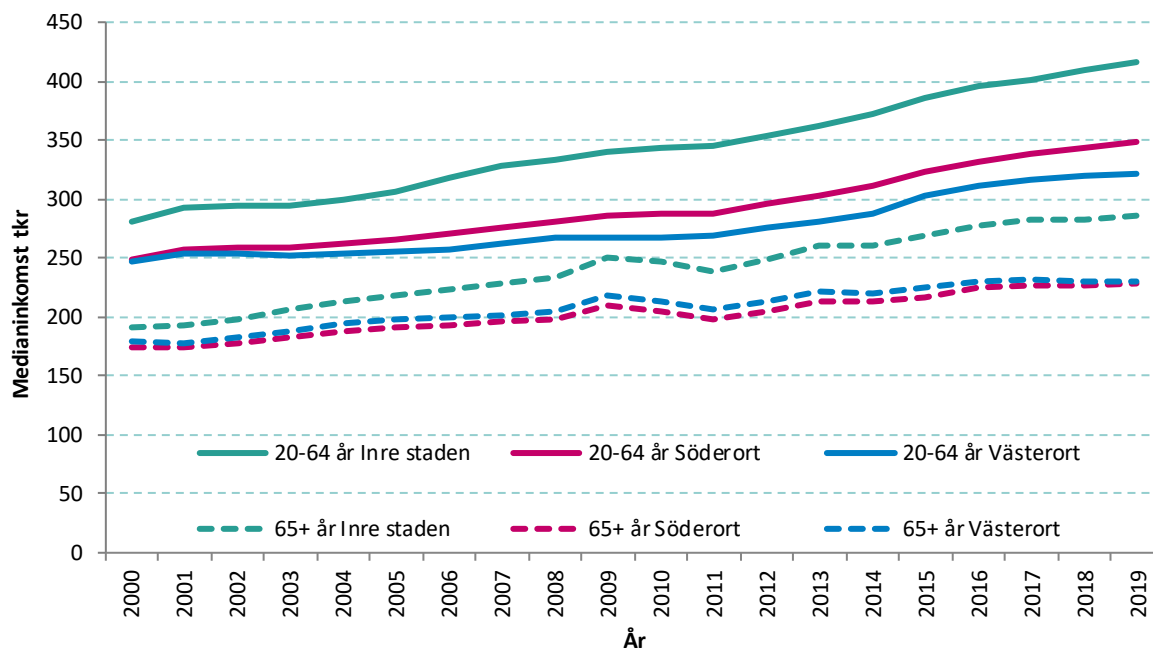
I Figur 12 visas hur de inflationsjusterade medianinkomsterna har utvecklats i staden mellan åren 2000 och 2019, uppdelat på de tre storområdena Inre staden⁷, Västerort⁸ och Söderort⁹. Medianinkomsterna har ökat mest i Inre staden, där inkomsterna ökat med 48 procent för befolkningen 20-64 år och 49 procent för befolkningen 65 år och äldre. I Söderort har motsvarande ökning uppgått till 40 respektive 32 procent. I Västerort har inkomstutvecklingen varit långsammast, med 30 procent för befolkningen 20-64 år och 29 procent för åldersgruppen 65 år och äldre. Det är med andra ord området med högst inkomstnivå som haft den brantaste inkomstutvecklingen under de senaste 20 åren.

⁷ Inre staden inkluderar stadsdelsområdena Kungsholmen, Norrmalm, Östermalm och Södermalm.

⁸ Västerort inkluderar stadsdelsområdena Bromma, Hässelby-Vällingby, Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista.

⁹ Söderort inkluderar stadsdelsområdena Hägersten-Älvsjö, Enskede-Årsta-Vantör, Skarpnäck, Farsta och Skärholmen.

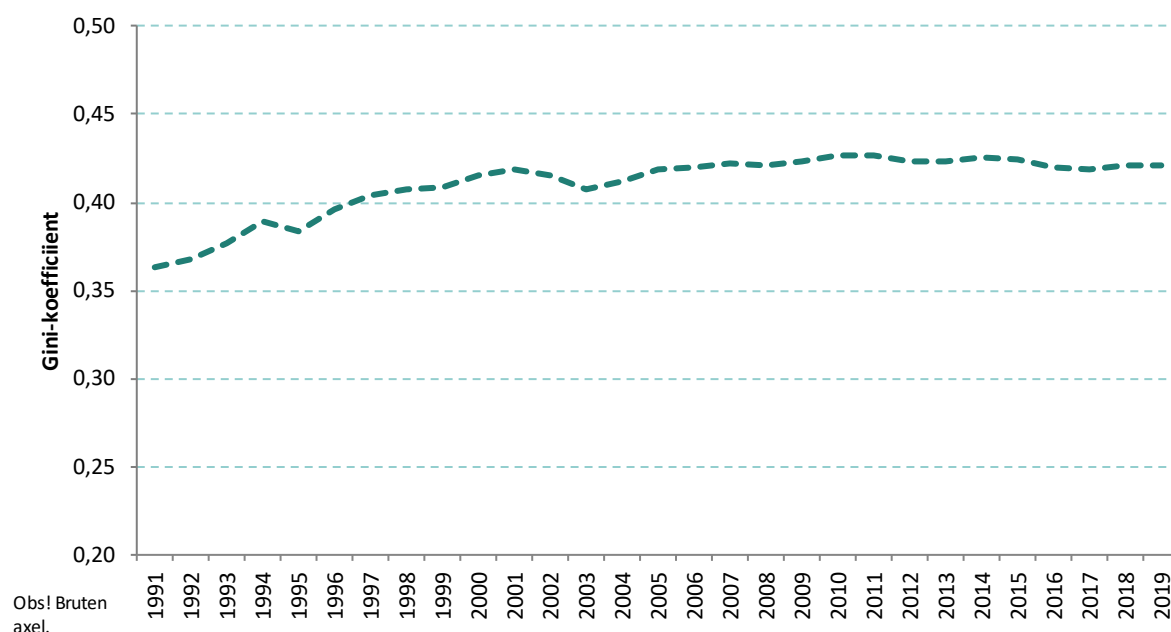
Figur 12: Medianvärde av sammanräknad förvärvsinkomst, i fasta priser justerat efter 2019 års prisnivå, för befolkningen perioden 2000-2019 uppdelat på ålder och storområden.



För att få en uppfattning om inkomstspridningen för befolkningen används ett mått som kallas Gini-koefficienten, som mäter hur inkomsterna fördelas över hela inkomstskalan och kan anta ett värde mellan 0 och 1. Ju lägre värde på Gini-koefficientens, desto mer jämnt fördelade är inkomsterna mellan invånarna.

År 2019 uppgick Gini-koefficienten för sammanräknad förvärvsinkomst bland befolkningen 20 år och äldre till 0,421 i Stockholm, vilket är en marginell ökning mot föregående års värde på 0,419. Det innebär att inkomstspridningen har blivit något större bland Stockholms förvärvsarbetande. Av Figur 13 framgår att Gini-koefficienten har ökat sedan 1991, då den uppgick till 0,36. Mellan åren 2000 och 2019 har ökningen totalt sett varit 1,1 procent. Inkomsterna har således blivit mer ojämnt fördelade bland Stockholms stads invånare sedan 1991, men de senaste 18 åren har inkomstfördelningen varit relativt stabil.

Figur 13. Gini-koefficient för befolkningen 20 år och äldre i Stockholm stad 1991-2019



2.4 Arbetsinkomster

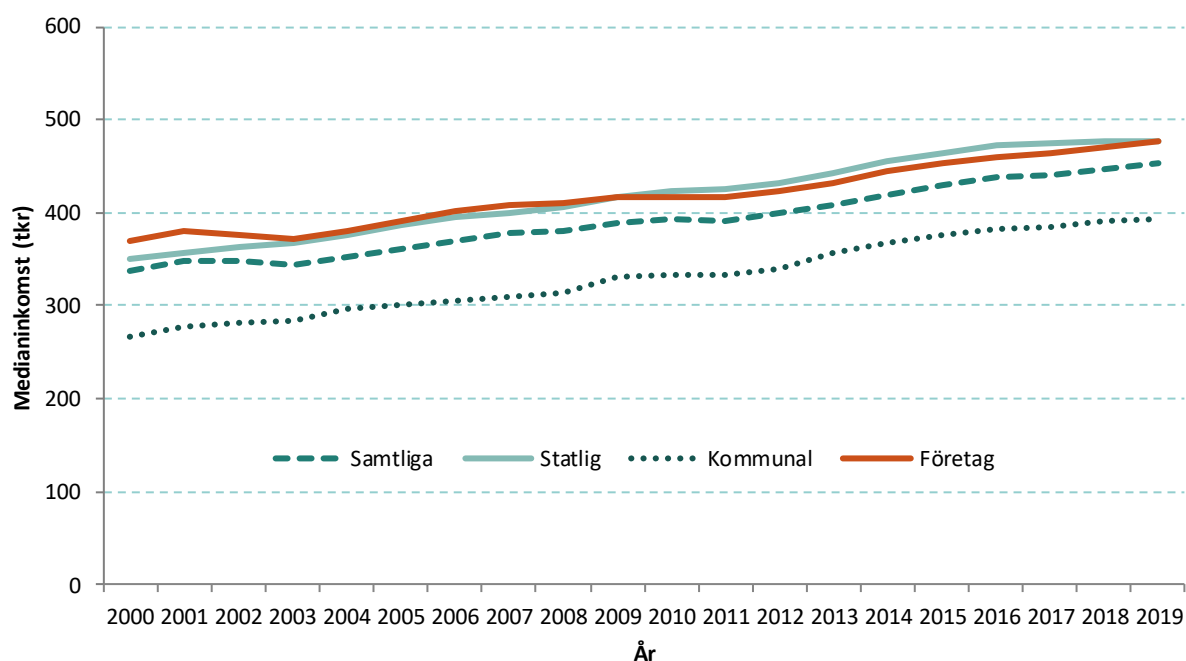
I detta delavsnitt presenteras arbetsinkomsterna för förvärvsarbetande i Stockholm stad. Arbetsinkomsterna utgörs av inkomster från löner och näringsverksamhet, ersättning i samband med sjukdom, föräldrapenning samt dag ersättning vid repetitionsutbildning och civilförsvaret. Dock ingår inte även arbetsmarknadsstöd samt sjuk- och aktivitetsersättning.

I Figur 14 presenteras inkomstutvecklingen för olika samhällssektorer¹⁰ mellan åren 2000 och 2019 i fasta priser utifrån 2019 års nivå. Rapporten fokuserar i övrigt på medianinkomst istället för medelinkomst, men då det saknas uppgifter om medianinkomst per sektor för tidigare år görs den här historiska jämförelsen med medelinkomster.

År 2019 uppgick den genomsnittliga arbetsinkomsten inom statlig sektor till 476 600 kronor vilket fortsatt var marginellt högre än inom företagssektorn (476 100 kronor) och högre än inom kommunal sektor (393 000 kronor). Skillnaderna i inkomstnivå beror i stor utsträckning på att olika yrkesgrupper dominerar inom de olika sektorerna. Kommunsektorn utgörs i större utsträckning än de andra av traditionella låglöneyrken, exempelvis inom vård och omsorg, medan de som arbetar inom statlig sektor och företagssektor i större utsträckning tillhör yrkesgrupper med högskoleutbildning. Som framgår av diagrammet nedan har reallönerna inom de olika sektorerna följt ungefär samma utveckling sedan år 2000. Inom såväl statlig- som kommunal sektor har reallönerna ökat med i genomsnitt ca 126 000 kronor sedan år 2000 medan de inom företagssektorn har ökat med ca 106 000 kronor (fasta priser). Skillnaden som förelåg i medelinkomst mellan olika branscher år 2000 är därmed relativt oförändrad.

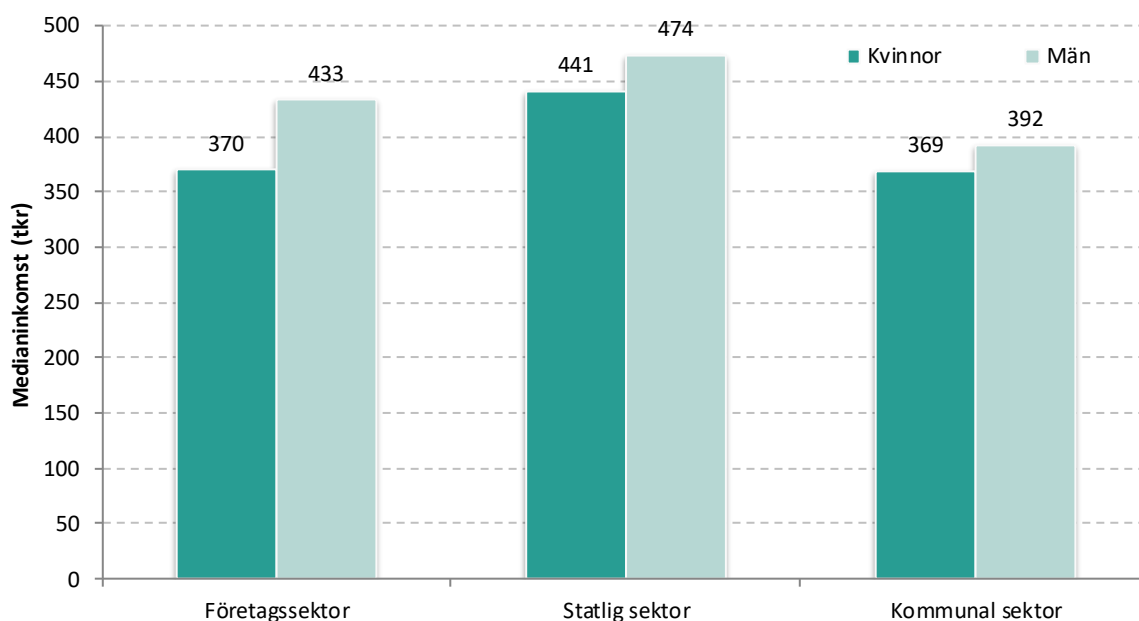
¹⁰ Från 2014 har SCB hämtat information om näringsgren och sektor från Företagsdatabasen (FDB). Denna information har tidigare tillhandahållits av Skatteverket, vilket skulle kunna påverka jämförbarheten bakåt i någon grad. För närmare beskrivning, se *Bilaga: Källor och definitioner*

Figur 14: Utveckling av medelinkomst per sektor 2000–2019, justerat efter 2019 års prisnivå (tkr).



Inom samtliga sektorer var såväl medelinkomsten som medianinkomsten 2019 fortsatt högre för män än för kvinnor. Störst skillnad mellan könen fanns, liksom tidigare år, inom företagssektorn (se Figur 15). Till skillnad från medelinkomst påverkas inte medianinkomst av de högsta och lägsta lönerna. Framförallt kan de allra högsta lönerna ha en stor effekt på medelinkomsten. Skillnaden mellan män och kvinnor i företagssektor var i medelinkomst knappt 27 procent och i medianinkomst 17 procent. Det indikerar att det inom företagssektorn finns ett antal män med mycket höga löner (eller motsvarande kvinnor med mycket låga löner). År 2019 var skillnaden mellan män och kvinnors medianlöner drygt 7 procent inom statlig sektor och motsvarande drygt 6 procent inom kommunal sektor. Sett till medelinkomst var skillnaden mellan män och kvinnor istället drygt 8 (statlig sektor), respektive 11 procent (kommunal sektor). Det indikerar att det inom såväl statlig som kommunal sektor finns en betydligt jämnare inkomstfördelning mellan könen än i företagssektorn.

Figur 15: Medianinkomst per kön och sektor år 2019 (tkr).



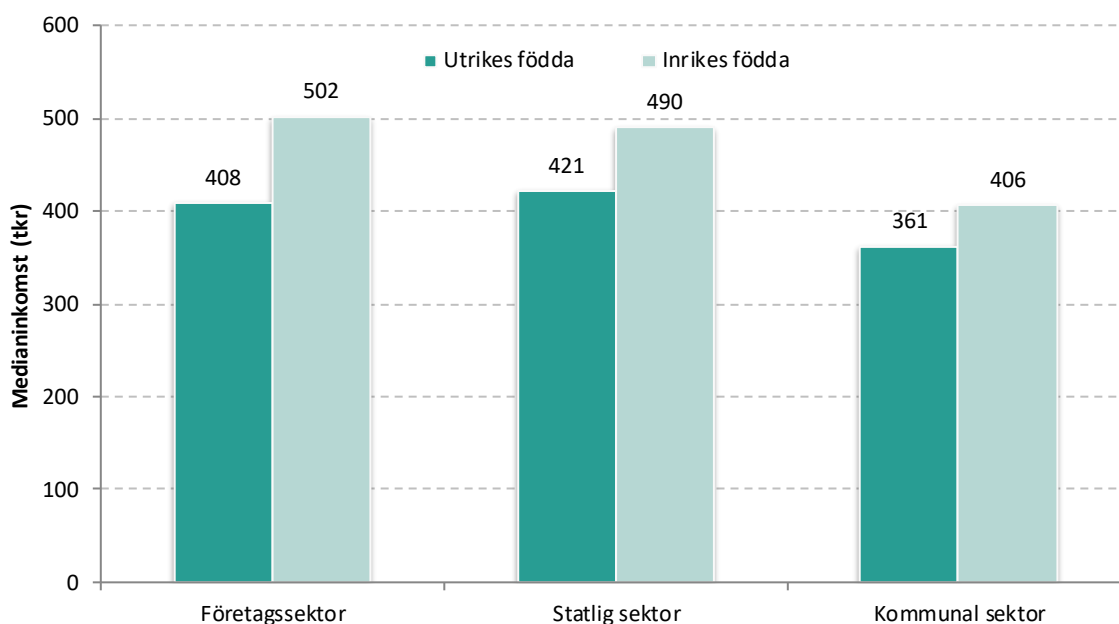
Gruppen utrikes födda utgjorde år 2019 ca 27 procent av samtliga förvärvsarbetande i Stockholm stad. Merparten av dessa var sysselsatta inom företagssektorn, ca 104 000 personer, medan ca 21 000 arbetade inom kommunal sektor och endast drygt 8 000 inom statlig sektor. Bland utrikes födda kvinnor var det, liksom bland inrikes födda kvinnor, en betydligt större andel sysselsatta inom offentlig sektor jämfört med privat sektor.

Den genomsnittliga arbetsinkomsten var under 2019 lägre för utrikes födda än för inrikes födda i samtliga tre sektorer.

Störst var skillnaden inom företagssektorn, dvs samma sektor som hade störst inkomstskillnad mellan män och kvinnor, där utrikes födda i genomsnitt hade 19 procent lägre inkomst än inrikes födda. I den statliga sektorn var utrikes föddas arbetsinkomster i genomsnitt 14 procent lägre än inrikes föddas och i kommunal sektor motsvarande 11 procent lägre.

Utrikes födda är inte en homogen grupp utan omfattar individer från olika länder, med olika utbildningsbakgrund, olika orsaker till invandring och varierande vistelsetid i Sverige. Även om det är svårt att dra några generella slutsatser om gruppen som sådan är utbildningsnivån generellt sett lägre bland utrikes födda vilket kan vara en bidragande orsak till inkomstskillnaderna. Bland de utrikes födda som kommit till Sverige som asylsökande under de senaste åren har det vidare funnits starka incitament att ta ett arbete oavsett om det motsvarar ens kvalifikationer eller ej, då en förankring på arbetsmarknaden kan ligga till grund för ett permanent uppehållstillstånd. Det kan ha medfört att vissa utrikes födda i större utsträckning än inrikes födda är överkvalificerade för sina arbeten - och således även underbetalda.

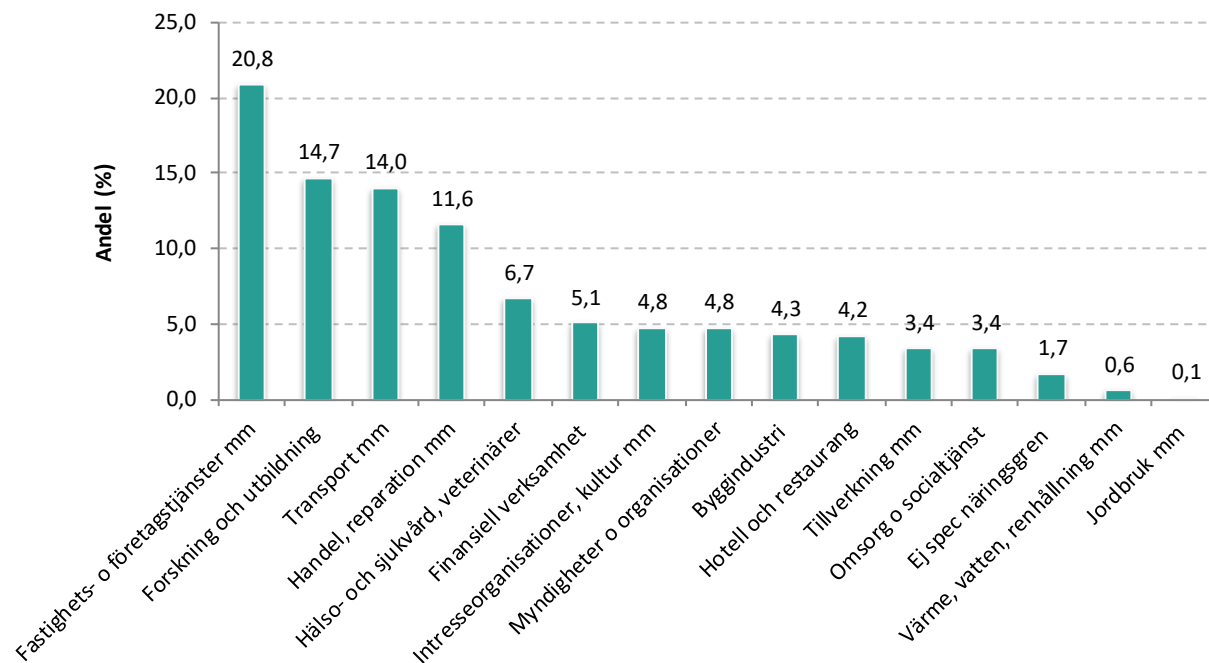
Figur 16: Medelvärden av sammanräknad förvärsinkomst (tkr) uppdelat på sektor samt inrikes och utrikes födda.



2.4.1.1 Inkomst per bransch

I detta avsnitt presenteras medianinkomsterna uppdelat per bransch. Den bransch inom vilken de flesta i Stockholm är sysselsatta är fastighets- och företagstjänster (i huvudsak företagstjänster). Branschen sysselsätter drygt en femtedel av de förvärsarbetande i Stockholm, se Figur 17. Därefter följer forskning och utbildning samt transport. De två branscher som sysselsätter lägst andel i Stockholm stad är värme, vatten och renhållning samt jordbruk. Dessa två branscher sysselsätter tillsammans mindre än en procent av Stockholms förvärsarbetande befolkning.

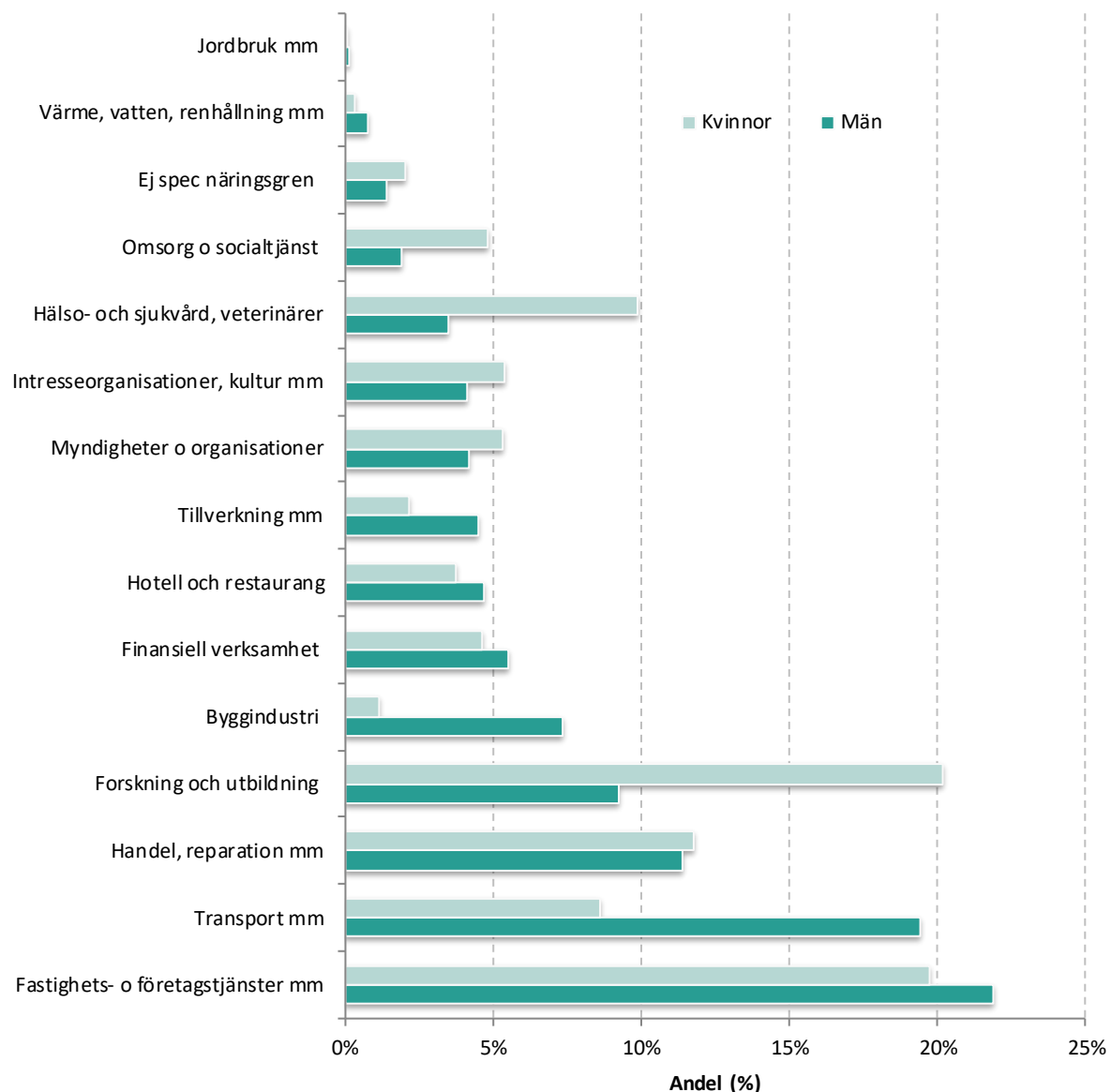
Figur 17: Andel förvärvsarbetande per bransch 2019 enligt SNI.



För att illustrera könsuppdelningen i de olika branscherna visas i Figur 18 andelen män och kvinnor som förvärvsarbetar inom respektive bransch. Den bransch med störst andel kvinnor är forskning och utbildning, som sysselsatte 20,2 procent av de förvärvsarbetande kvinnorna år 2019, följt av fastighets- och företagstjänster som stod för 19,8 procent av de förvärvsarbetande kvinnorna. Män förvärvsarbetar i störst utsträckning inom fastighets- och företagstjänster följt av transport, magasinering och kommunikation.

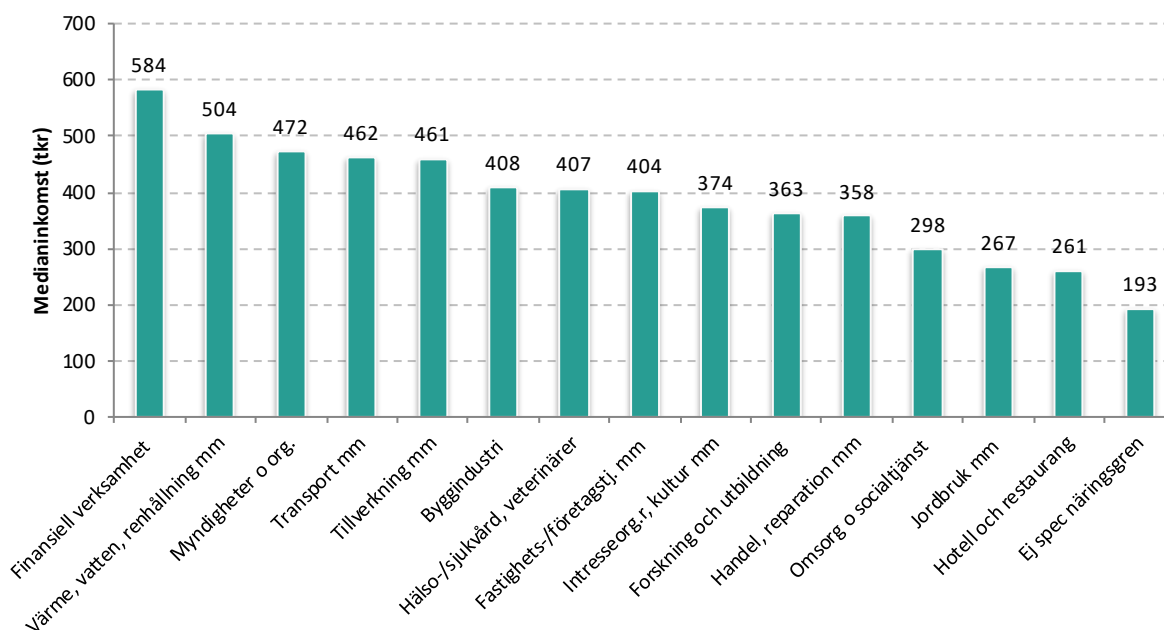
Inom forskning och utbildning samt hälso- och sjukvård finns en tydlig överrepresentation av kvinnor, medan transport, magasinering och kommunikation samt byggindustri har en tydlig övervikt av män .

Figur 18: Andel förvärvsarbetande per bransch 2019, uppdelat på kön. Anm. SNI 2007 grov nivå



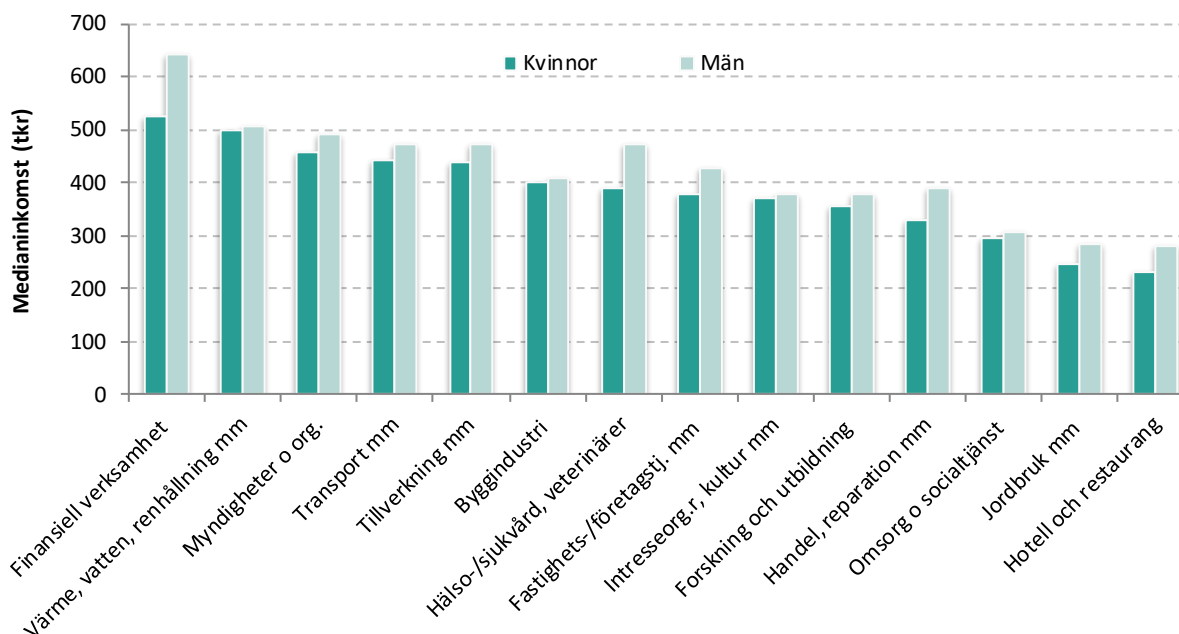
Medianinkomsten skiljer sig relativt mycket mellan de olika branscherna, vilket framgår av Figur 19. Medianinkomsten är högst inom finansiell verksamhet där den 2019 uppgår till 583 800 kronor, följt av vatten, värme och renhållning på 504 400 kronor samt myndigheter och organisationer på 472 400 kronor. Lägst är medianinkomsten inom hotell och restaurang, där medianinkomsten uppgår till 260 500 kronor. När jämförelsen i år görs i medianinkomst blir skillnaden mellan finansiell verksamhet och övriga branscher betydligt mindre än när den tidigare gjordes med medelinkomst eftersom extremvärden inom denna bransch drog upp medelvärdet.

Figur 19: Medianinkomst efter bransch, 2019. Anm. SNI 2007, grov nivå.



Inom samtliga branscher ligger medianinkomsten för män över medianinkomsten för kvinnor. Skillnaden är minst inom branschen värme, vatten och renhållning där medianlönen för män ligger 1,3 procent över den för kvinnor. Inom finansiell verksamhet är skillnaden störst, där ligger männens medianlön 22 procent över kvinnornas. Den bransch som har den högst medellön och högst medianlön är således även den minst jämställda branschen sett till skillnader i inkomst mellan män och kvinnor.

Figur 20: Medianinkomst för kvinnor och män, uppdelat efter bransch, 2019 (tkr).



3 Inkomster för hushåll i Stockholms stad

I detta avsnitt beskrivs inkomsterna för stadens hushåll och familjer. Inkomstslaget som presenteras är den disponibla inkomsten, som avser de totala inkomsterna för hushållets medlemmar och inkluderar alla skattepliktiga och skattefria transfereringar, minus skatt och övriga negativa transfereringar. Till skillnad från sammanräknad förvärvsinkomst ingår kapitalinkomster i disponibel inkomst.

Till och med år 2014 redovisades de disponibla inkomsterna för stadens familjer och från och med år 2015 redovisas inkomsterna för stadens hushåll. Tidsserierna bryts därför år 2014 då två inkomstvärden anges, ett enligt familjedefinitionen och ett för hushåll. Se *Bilaga: Källor och definitioner* för närmare beskrivning av disponibel inkomst samt familje- och hushållsbegreppet.

3.1 Hushållens disponibla inkomster

Stockholm stad bestod år 2019 av totalt 444 700 hushåll, varav den största gruppen (44 procent) utgjordes av ensamboende hushåll. Bland hushåll med barn utgör sambo/gifta den största gruppen, med 19 procent av totala antalet hushåll, jämfört med 8 procent ensamstående med barn. Bland hushållen med barn ingår både hushåll med yngsta hemmaboende barn 0-19 år och hushåll med yngsta hemmaboende barn i åldern 20-29 år. Övriga hushåll, som består av exempelvis tregenerationsboenden, inneboenden eller kollektiv, utgjorde 11 procent av det totala antalet hushåll.

Jämfört med år 2018 ökade antalet hushåll totalt med drygt 7 400 hushåll (1,7 procent). Den största ökningen från föregående år sågs bland gifta/sambo utan barn som ökade med 2,3 procent följt av ensamboende som ökade med 2,0 procent.

Tabell 1: Antal hushåll i Stockholm stad år 2019

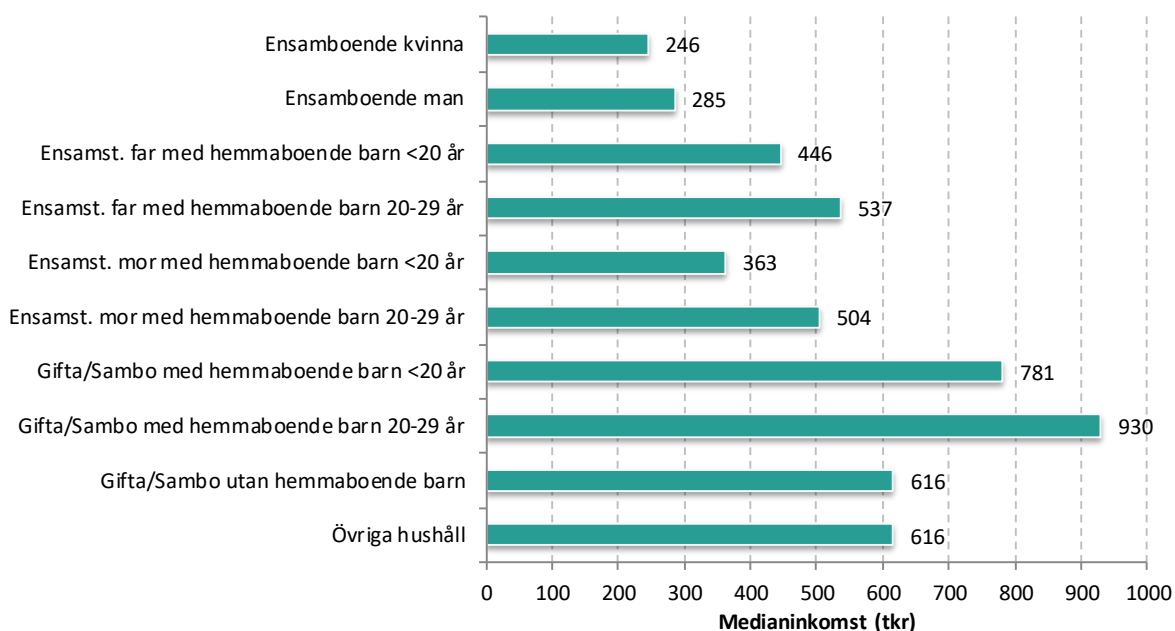
Hushållstyper	Antal	Andel
Sambo/gifta utan barn	82 866	19%
Sambo/gifta med barn	84 318	19%
Ensamstående med barn	34 231	8%
Ensamboende	196 377	44%
Övriga hushåll	46 923	11%
Totalt	444 715	100%

Medianvärdet för hushållens inkomster uppgick år 2019 till 430 800 kronor. Eftersom antalet medlemmar per hushåll varierar är det dock mer informativt att studera medianinkomster uppdelat per hushållstyp, vilket redovisas i Figur 21.

Den hushållstyp med lägst inkomst år 2019 var ensamboende kvinnor med ett medianvärde på 245 700 kronor, följt av ensamboende män med en medianinkomst på 285 400 kronor. Att dessa

grupper har lägst inkomst beror delvis på att det bara är en person som bidrar till hushållets inkomst. Högst medianvärde hade hushåll med gifta/sammanboende par med yngsta hemmaboende barn över 20 år som uppgick till nästan 930 000 kronor, följt av motsvarande hushåll med yngsta hemmaboende barn under 20 år, vars medianvärde uppgick till 781 300 kronor. Inkomsterna från dessa hushåll baseras ofta på flera inkomster, vilket bidrar till de högre medianvärdena.

Figur 21: Medianvärden av disponibel inkomst per hushåll, uppdelat per hushållstyp år 2019.



I Figur 22 visas utvecklingen av de disponibla inkomsterna under perioden 2000-2019. För att göra inkomsterna jämförbara över tid har de justerats efter 2019 års prisnivå, baserat på konsumentprisindex (KPI). Perioden 2000-2014 redovisas inkomsterna utefter familjebegreppet och från och med 2014 sker redovisningen efter hushållsbegreppet¹¹. Det gör att inkomsterna efter 2014 inte är helt jämförbara med inkomstnivåerna perioden före.

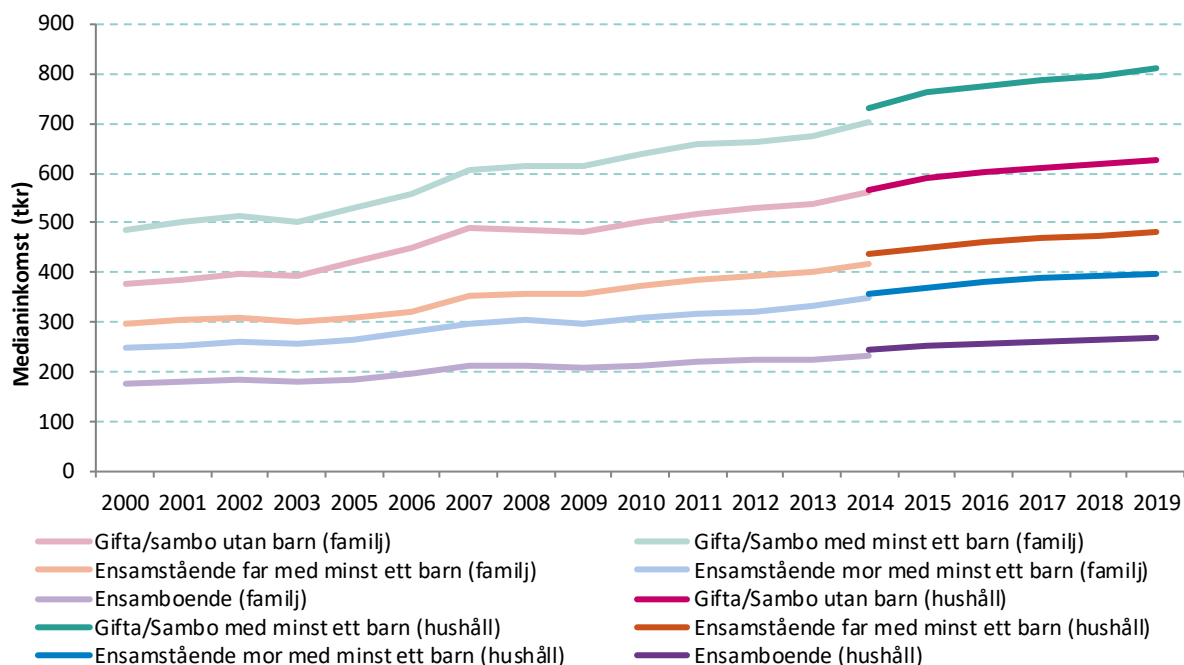
Mellan år 2000 och 2014 ökade inkomsterna som allra mest för gruppen giftn/sambo utan hemmaboende barn (48 procent), följt av giftn/sambo med minst ett hemmaboende barn (45 procent). För de ensamboende ökade medianinkomsten med 34 procent, vilket är den lägsta ökningen bland de olika familjetyperna. På årsbasis har ökningen av medianinkomsterna uppgått till i snitt 2-3 procent. För samtliga familjetyper skedde dock en minskning av de disponibla inkomsterna under år 2003. Åren 2006-2007 kännetecknades av relativt sett stora ökningsar av inkomsterna för samtliga familjetyper (mellan 5 och 9 procent), vilket sedan följdes av minskningar år 2009 efter 2008 års finanskris.

De senaste tre åren har medianinkomsterna för hushållen ökat i lägre takt. Under 2019 ökade inkomsterna med knappt 2 procent för giftn/sambo, både med och utan hemmaboende barn. För ensamstående fäder ökade medianinkomsterna med drygt 2 procent, medan motsvarande

¹¹ Se vidare bilaga för mer info

inkomster för ensamstående mödrar uppgick till drygt 1 procent. För ensamboende ökade medianinkomsterna också med drygt 1 procent.

Figur 22 Medianvärde av disponibel inkomst för olika hushålls- och familjetyper perioden 2000-2019. Inkomsterna är justerade efter 2019 års prisnivå.



3.2 Ekonomisk standard för hushåll

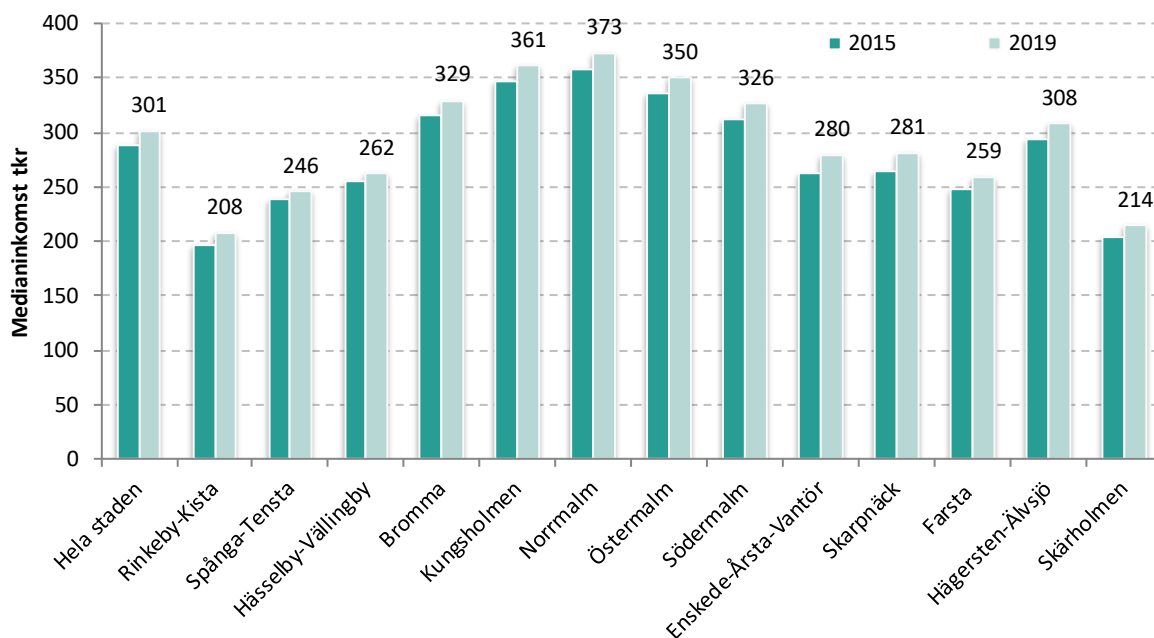
En nackdel med att studera hushållens disponibla inkomst är att måttet inte tar hänsyn till hushållets storlek och säger därför lite om hushållets faktiska ekonomiska standard. Exempelvis ser levnadsstandarden mycket olika ut för två familjer som har lika stor disponibel inkomst, men där den ena familjen består av två vuxna utan barn och den andra av två vuxna med fyra barn. Hushåll utan barn har generellt mer pengar att röra sig med per person än familjer/hushåll med barn. För att ta hänsyn till detta kan måttet *disponibel inkomst per konsumtionsenhet*, även kallat *ekonomisk standard* användas. Inkomstmåttet beräknas för varje individ i hushållet genom att ta den totala disponibla inkomsten och dividera med antalet konsumtionsenheter i hushållet. Antalet konsumtionsenheter i hushållet beräknas utifrån antalet personer i hushållet. Den första vuxna personen i ett hushåll beräknas som 1,0 konsumtionsenhet, och de övriga räknas var och en som lägre antal enligt en fastställd skala. Barn har också olika konsumtionsvikter beroende på hur många barn som finns i hushållet. Antalet personer i ett hushåll behöver därmed inte vara detsamma som antalet konsumtionsenheter i hushållet. Se *Bilaga: Källor och definitioner* för ytterligare information.

Fördelen med konsumtionsenheter är att det möjliggör bättre jämförelser av levnadsstandarden mellan olika geografiska områden eftersom måttet tar hänsyn till hushållsstorlek. Södermalm med sina små lägenheter har exempelvis fler singelhushåll än vad villaområdena i Bromma, vilket beaktas genom användandet av disponibel inkomst per konsumtionsenhet.

År 2019 var medianen för hushållens ekonomiska standard 301 300 kronor i Stockholms stad, vilket var en ökning med nästan 5 procent jämfört med 2015 mätt i inflationsjusterade priser utifrån 2019 års nivå. I Figur 23 visas hur hushållens ekonomiska standard varierar mellan stadens områden för år 2019 samt för år 2015 som jämförelse. Hushållens ekonomiska standard var som högst i Norrmalm och Kungsholmen där den uppgick till 372 800 respektive 361 000 kronor. Den lägsta ekonomiska standarden för hushållen fanns istället i Rinkeby-Kista och Skärholmen, där medianvärdena uppgick till 207 800 respektive 214 200 kronor.

Under en femårsperiod har den ekonomiska standarden för hushållen ökat i samtliga stadsdelsområden. Enskede-Årsta-Vantör och Skarpnäck har haft de största ökningarna på drygt 6 procent vardera, mätt i inflationsjusterade priser. Hushållens ekonomiska standard har ökat som minst i Spånga-Tensta och Hässelby-Vällingby där inkomsterna har ökat med 3 procent vardera.

Figur 23: Medianvärden av disponibel inkomst per hushåll, viktat för konsumtionsenhet, år 2015 och 2019 i fasta priser efter 2019 års nivå (etiketter för 2019 års värden).

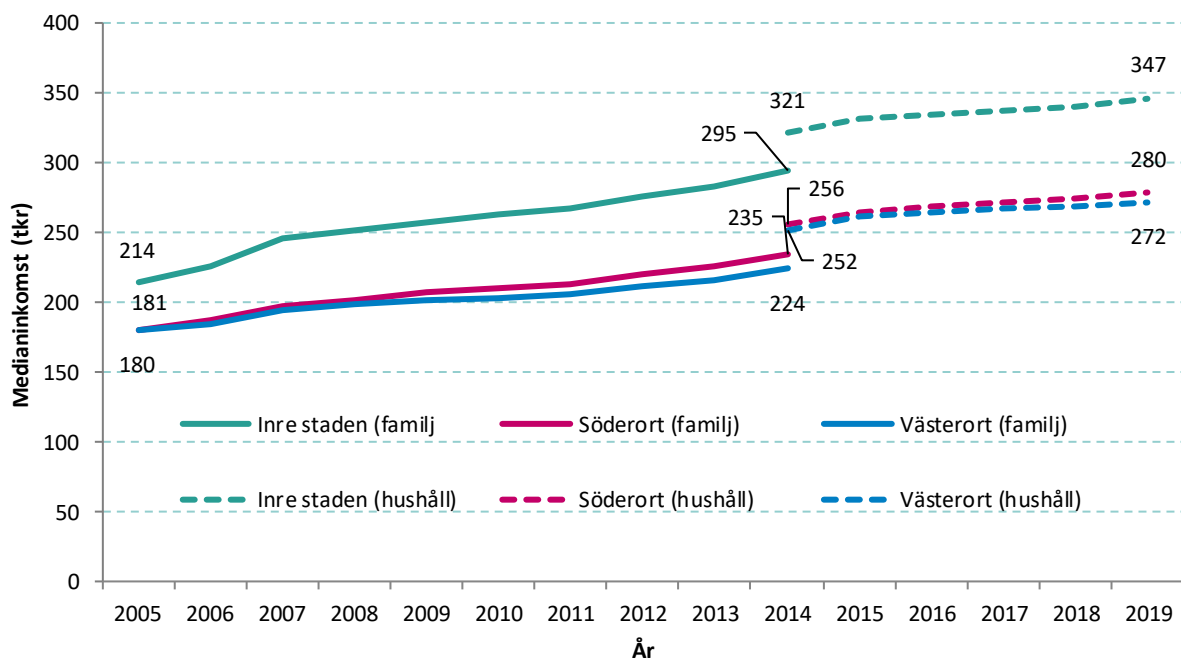


När hushållens ekonomiska standard jämförs över en 15 års period framgår att den ekonomiska standarden har ökat i samtliga stadsområden, men i olika takt. Eftersom familjedefinitionen övergick till hushåll år 2015 är medianinkomsterna inte jämförbara över hela tidsserien.

Mellan 2005 och 2014 ökade den ekonomiska standarden för familjer som mest i Inre staden, med en total ökning på nästan 38 procent, med en genomsnittlig årstakt på 3,6 procent. I Söderort ökade hushållens ekonomiska standard med knappt 30 procent, medan motsvarande ökning i Västerort uppgick till drygt 24 procent. Den årliga genomsnittliga ökningstakten i dessa två områden uppgick till 3,0 procent i Söderort och 2,4 procent i Västerort. Stadsområdet med högst ekonomisk standard ökade alltså sin ekonomiska standard som mest under tioårsperioden., medan stadsområdet med lägst ekonomisk standard också hade den minsta ökningen av familjernas ekonomiska standard.

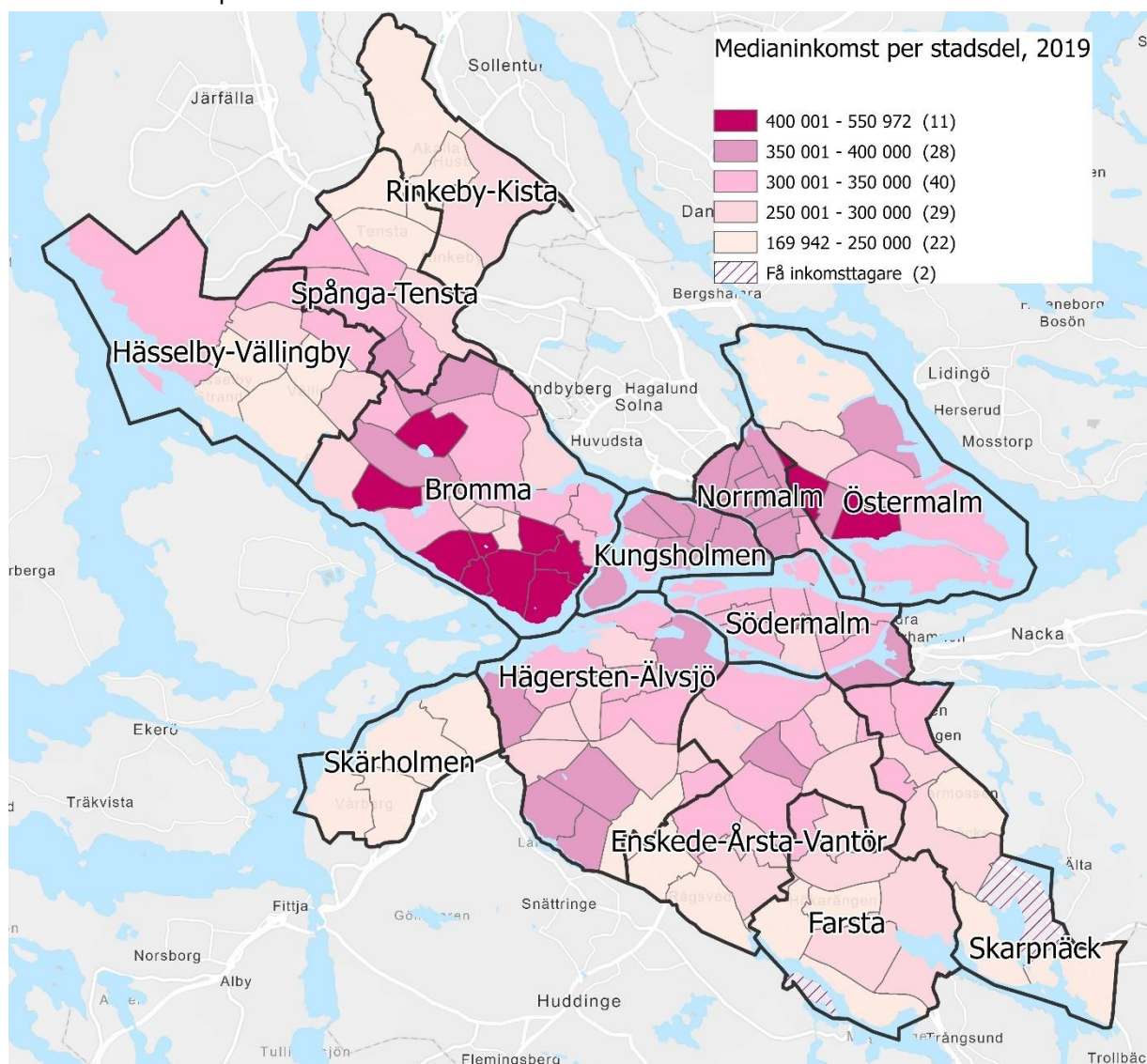
Mellan åren 2014 och 2019 då den ekonomiska standarden mäts för hushåll sågs de största ökningarna i Söderort på drygt 9 procent. I Inre staden och Västerort var motsvarande ökningarna på knappt 8 procent vardera. Det innebär en årstakt på 1,8 procent för Söderort och 1,5 procent för Inre staden och Västerort vardera. Den årliga utvecklingen av den ekonomiska standarden har alltså i snitt varit mindre under perioden 2014-2019 jämfört med perioden 2005-2014.

Figur 24: Utvecklingen av den ekonomiska standarden (disponibel inkomst per konsumtionsenhet) för familjer och hushåll 2005-2019 uppdelat på Stockholm stads tre storområden. Inkomsterna mäts i fasta priser utifrån 2019 års nivå.



I kartan i Figur 25 illustreras hur hushållens ekonomiska standard varierade mellan Stockholms stadsdelar år 2019. Stadsdelarna med högst ekonomisk standard ligger framförallt i stadsdelsområdet Bromma, men även i Östermalm. De stadsdelar som ligger i stadens ytterkanter, såsom i Rinkeby-Kista, Skärholmen och Farsta har störst andel hushåll med en ekonomisk standard på under 250 000 kronor. I Spånga-Tensta har stadsdelarna som angränsar till Rinkeby-Kista en betydligt lägre ekonomisk standard än de stadsdelar som angränsar mot Hässelby-Vällingby och Bromma.

Figur 25: Karta över hushållens ekonomiska standard mätt i disponibel medianinkomst per konsumtionsenhet per stadsdel i Stockholm stad år 2019-



3.3 Ekonomisk standard för olika grupper

När inkomstskillnader mellan olika grupper studeras baseras det med fördel på individers ekonomiska standard, det vill säga *disponibel inkomst per konsumtionsenhet per person*. För att ta fram detta mått tilldelas varje hushållsmedlem hushållets disponibla inkomst viktad för konsumtionsenhet, som beskrivs i avsnitt 3.2 och i *Bilaga: Källor och definitioner*. Varje individ tilldelas med andra ord hushållets ekonomiska standard.

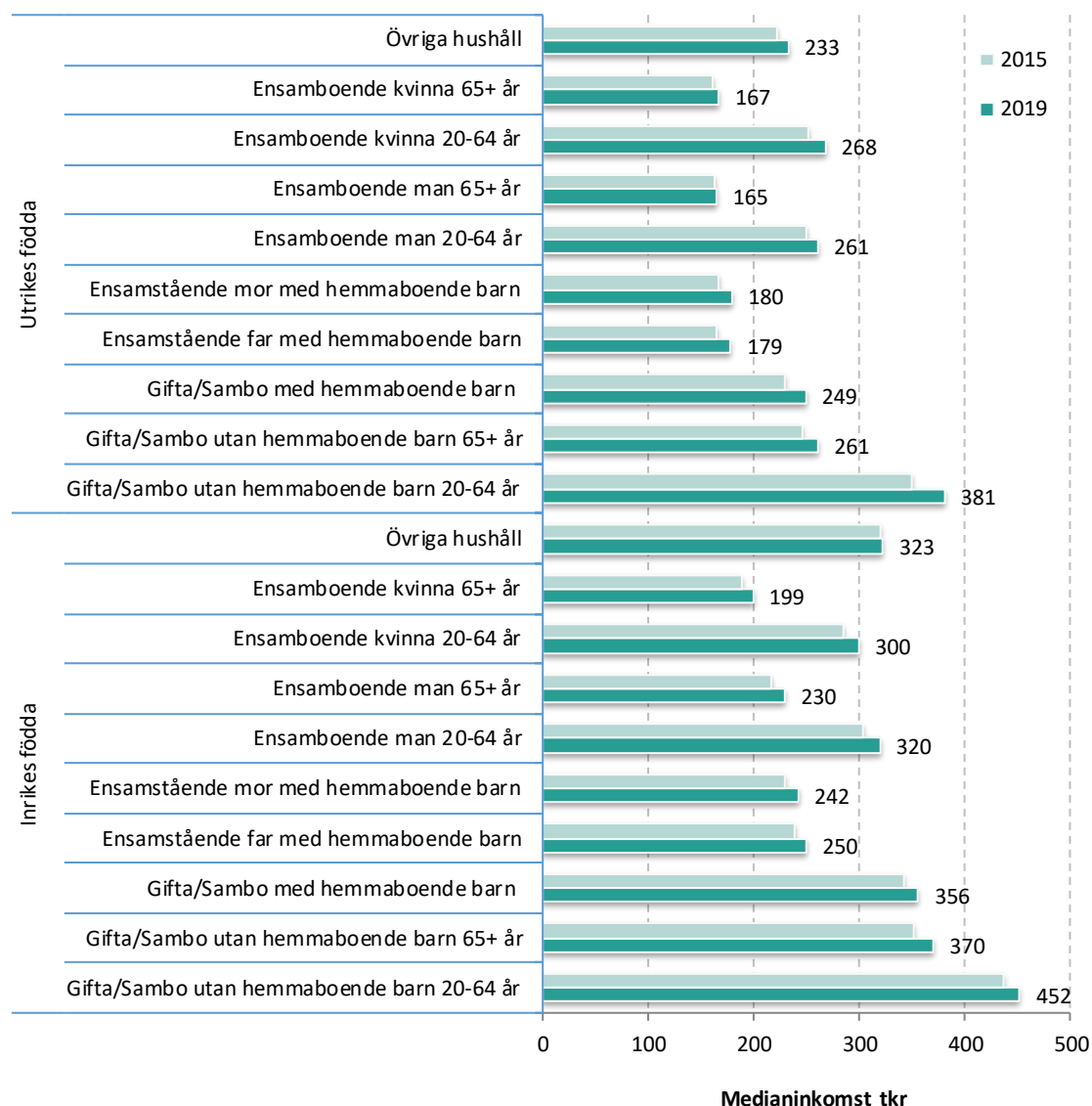
I Figur 26 presenteras den ekonomiska standarden i medianvärden för individer i Stockholms stad uppdelat efter hushållstyp samt inrikes och utrikes bakgrund år 2019. För gifta/sammanboende samt ensamboende män och kvinnor visas även en uppdelning utefter åldern 20-64 år och 65 år och äldre.

Utrikes födda hade generellt en lägre ekonomisk standard jämfört med inrikes födda för samtliga hushållstyper. För båda grupperna återfanns den högsta ekonomiska standarden för

gifta/sammanboende i åldern 20-64 år utan hemmaboende barn. För utrikes födda uppgick medianvärdet för denna hushållstyp till 380 500 kronor och för inrikes födda uppgick medianvärdet till 452 200 kronor år 2019. Hushållstyperna med lägst ekonomisk standard var istället ensamboende män och kvinnor i åldern 65 år och äldre, vilket gäller för både inrikes och utrikes födda. Bland inrikes födda hade de äldre ensamboende kvinnorna en ekonomisk standard på 199 300 kronor, medan äldre ensamboende äldre män hade en motsvarande standard på 229 600 kronor. Bland utrikes födda ensamboende män denna åldersgrupp uppgick den ekonomiska standarden till 165 100 kronor, medan ensamboende kvinnor hade en ekonomisk standard på 167 300 kronor.

För samtliga hushållstyper har den ekonomiska standarden ökat under en femårsperiod, med hänsyn taget till inflation. De hushållstyper som har haft den största ökningen är gifta/sammanboende både med och utan hemmanboende barn, vars ekonomiska standard har ökat med 9 procent vardera. Bland inrikes födda är det istället äldre ensamboende män och kvinnor som har haft den största procentuella ökningen på 6 procent.

Figur 26: Ekonomisk standard för personer efter hushållstyp, medianvärden 2019 och 2015 i fasta priser (etiketter för 2019 års värden).



För att belysa inkomstskillnader mellan grupper kan det vara av intresse att studera andelen med *låg* respektive *hög ekonomisk standard*. En låg ekonomisk standard har de personer som lever i hushåll med en disponibel inkomst per konsumtionsenhet som understiger 60 procent av medianvärdet av den disponibla inkomsten för riket. Andelen med låg ekonomisk standard ska inte tolkas som andelen fattiga, utan är snarare ett relativt fattigdomsmått i förhållande till övriga befolkningen. År 2019 var det personer som lever i hushåll med en disponibel inkomst på under 162 240 kronor, det vill säga en månadsinkomst på cirka 13 500 kronor, som anses ha en låg ekonomisk standard.

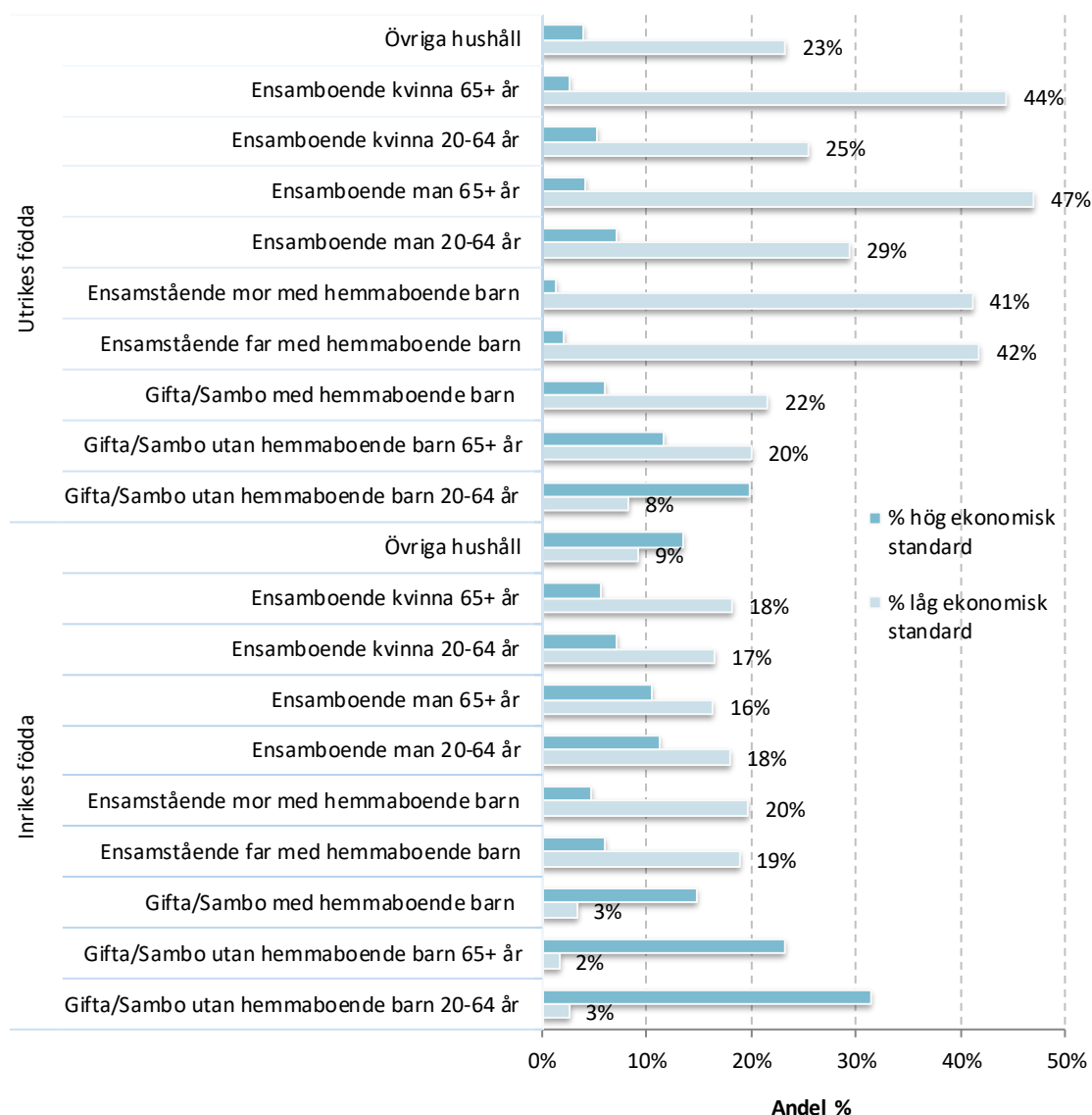
Personer i hushåll med hög ekonomisk standard inbegriper istället de personer som har en relativt sett hög inkomst i förhållande till övriga befolkningen, det vill säga en medianinkomst som är dubbelt så hög som rikets medianinkomst. År 2019 gällde det personer som lever i hushåll med en disponibel inkomst på över 540 800 kronor.

I Figur 27 visas andelen med låg respektive hög ekonomisk standard år 2019 uppdelat på hushållstyp och bakgrund. Generellt sett var det fler med låg ekonomisk standard bland utrikes födda, medan andelen med hög ekonomisk standard var högre bland inrikes födda. Resultaten här går i linje med statistiken som presenterades i Figur 26, då hushållstyper med låga medianvärden har höga andelar personer i hushåll med låg ekonomisk standard, och vice versa.

Andelen med låg ekonomisk standard var som högst bland utrikes ensamboende män och kvinnor i åldern 65 år och äldre bland vilka 47 procent av männen och 44 procent av kvinnorna hade en låg ekonomisk standard. Bland inrikes födda hade 20 procent av de som levde i hushåll med ensamstående mödrar en låg ekonomisk standard, medan motsvarande andel för de som bodde i hushåll med ensamstående far uppgick till 19 procent.

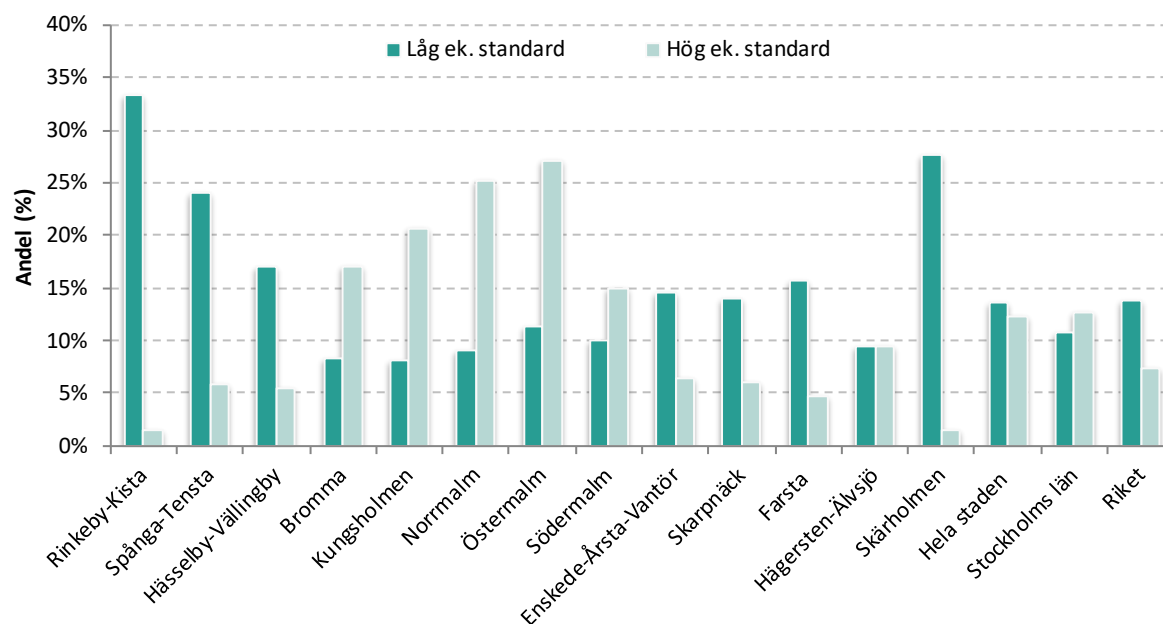
Gifta/sammanboende utan hemmaboende barn i åldern 20-64 år hade högst andel med hög ekonomisk standard, 32 procent bland inrikes födda och 20 procent bland utrikes födda.

Figur 27: Andel personer i hushåll med låg respektive hög ekonomisk standard år 2019, uppdelat per hushållstyp och bakgrund (etiketter för andel med låg ekonomisk standard).



Om andelen personer i hushåll med låg respektive hög ekonomisk standard studeras efter geografisk indelning framgår en tydlig variation i de olika stadsdelsområdena. Rinkeby-Kista är det stadsdelsområde med högst andel personer i hushåll med låg ekonomisk standard (33 procent) och lägst andel i hushåll med hög ekonomisk standard (1 procent). I Skärholmen lever 28 procent av individerna i hushåll med låg ekonomisk standard, medan 2 procent lever i hushåll med hög ekonomisk standard. Bromma och Kungsholmen har lägst andel i hushåll med låg ekonomisk standard (8 procent vardera). Andelen i hushåll med hög ekonomisk standard i dessa två områden är istället 17 respektive 21 procent. I Östermalm bor 27 procent i hushåll med hög ekonomisk standard, följt av Norrmalm där en fjärdedel lever i hushåll med hög ekonomisk standard.

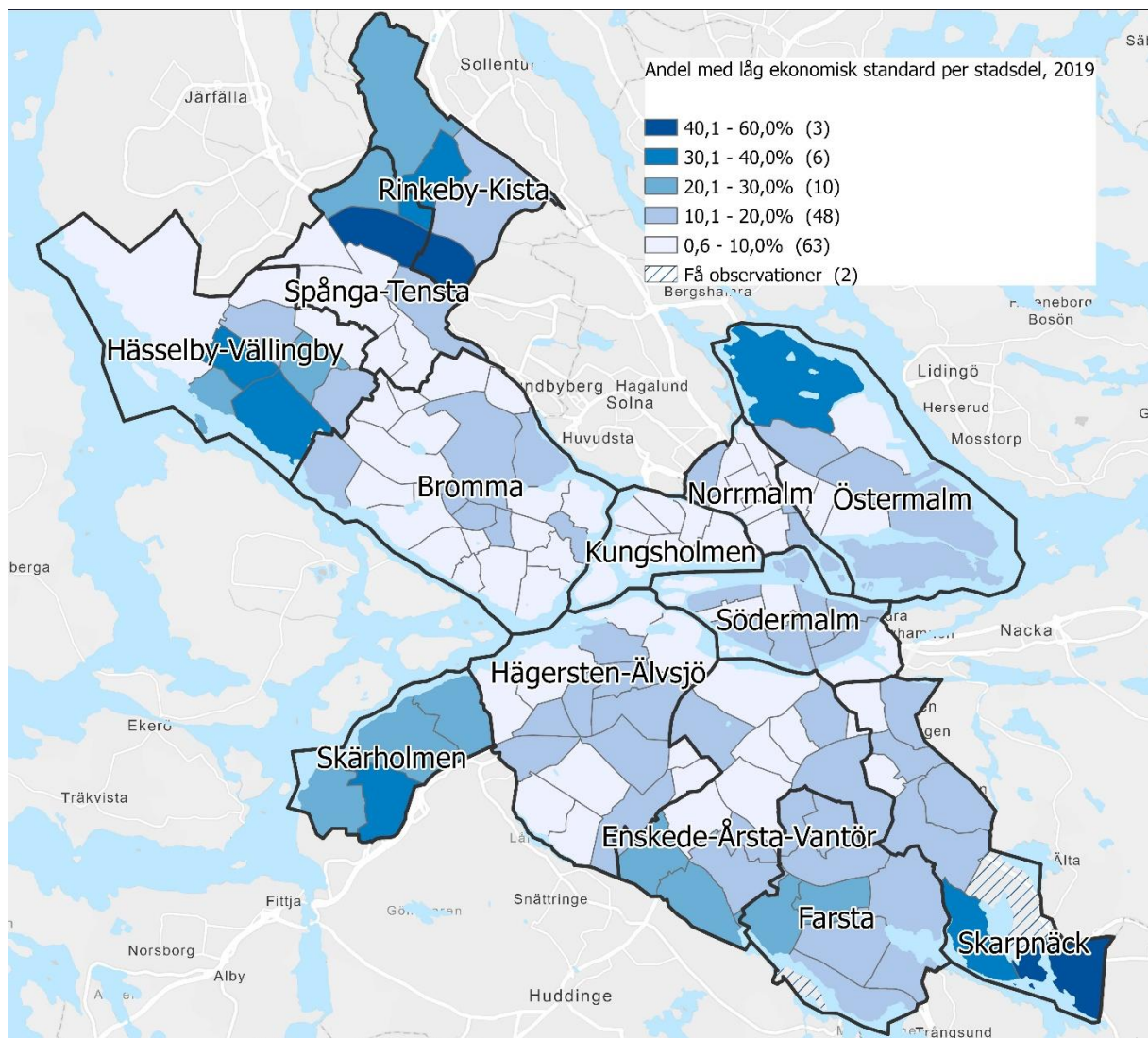
Figur 28: Andel individer i hushåll med låg respektive hög ekonomisk standard uppdelat per stadsdelsområde år 2019



Kartan som presenteras i Figur 29 visar hur andelen personer som lever i hushåll med låg ekonomisk standard varierar beroende på stadsdel år 2019. Här framgår att stadsdelarna med högst andel personer i hushåll med låg ekonomisk standard fanns i stadsdelsområdena Rinkeby-Kista (Rinkeby med 49 procent) och Spånga-Tensta (Tensta med 42 procent). I Skarpnäck finns Skrubba med hög andel med låg ekonomisk standard. Dock uppgår antalet personer som bor i stadsdelen endast till 20 personer, varför stadsdelen inte är särskilt intressant ur ett jämförande perspektiv.

Stadsdelarna i innerstaden samt i Bromma, Hägersten-Älvsjö och Enskede-Årsta-Vantör har generellt låga andelar personer som lever i låg ekonomisk standard.

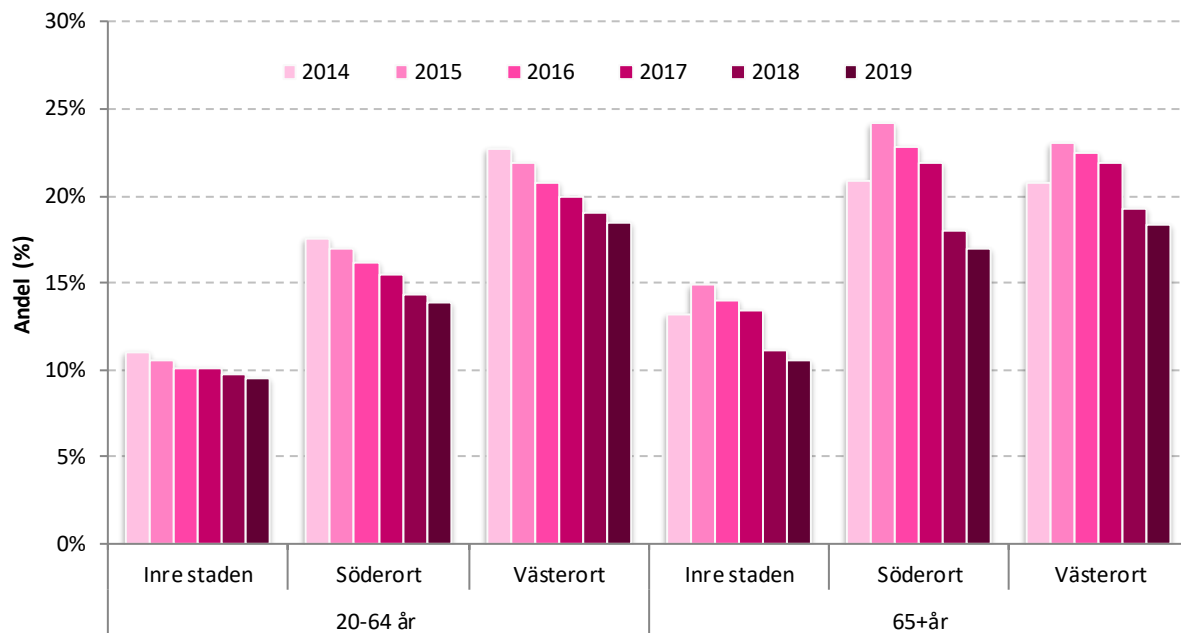
Figur 29: Andel personer som lever i hushåll med låg ekonomisk standard, uppdelat per stadsdel år 2019.



I kartan i Figur 30 illustreras hur andelen som lever i hushåll med hög ekonomisk standard varierar mellan stadsdelarna år 2019. De stadsdelsområden som i föregående karta inkluderade stadsdelar med låga andelar personer i hushåll med låg ekonomisk standard har i stället desto fler stadsdelar med höga andelar hushåll med hög ekonomisk standard. I Bromma återfanns exempelvis totalt fem stadsdelar med andelar hög ekonomisk standard som överstiger 40 procent. I stadens ytterområden hade stadsdelarna generellt låga andelar personer i hushåll med låg ekonomisk standard, vilket ligger i linje med de höga andelarna personer som lever i hushåll med låg ekonomisk standard enligt kartan i Figur 29.

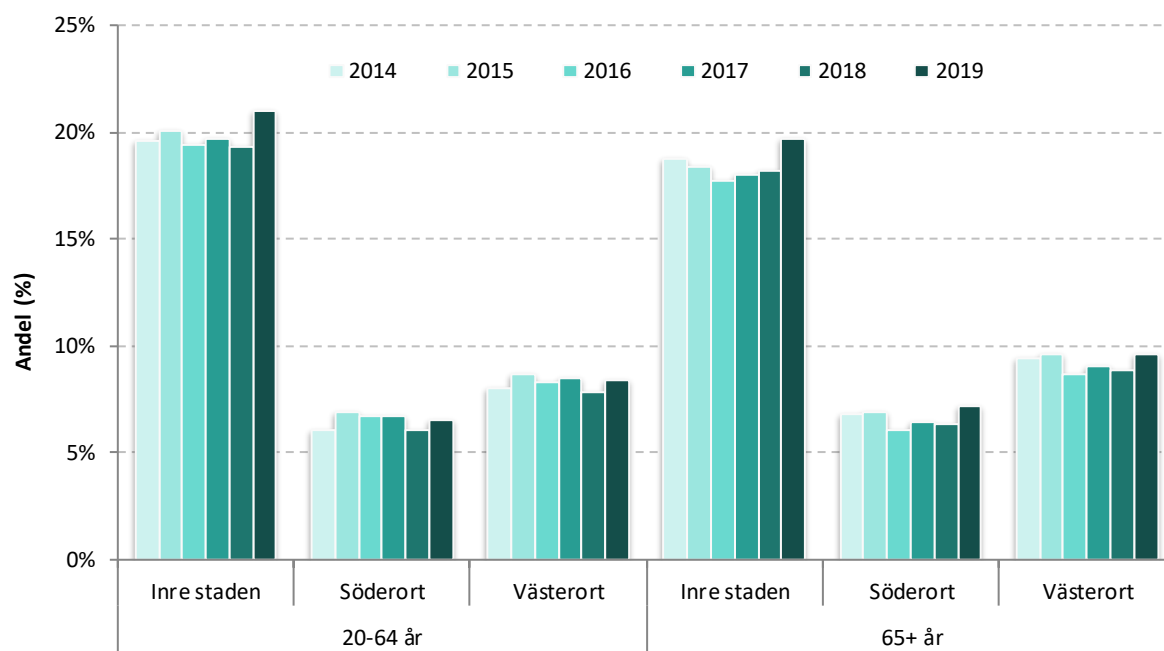
Andelen med låg ekonomisk standard har minskat i samtliga storområden för befolkningen 20-64 år mellan åren 2014-2019, vilket visas i Figur 31. Den största minskningen skedde i Söderort där andelen minskade med 21 procent, mätt i fasta priser. Bland 65 år och äldre, där andelarna med låg ekonomisk standard är högre jämfört med befolkningen 20-64 år, skedde en ökning mellan 2014 och 2015 för att sedan minska fram till 2019.

Figur 31: Andel personer i hushåll med låg ekonomisk standard uppdelat per storområde och ålder, åren 2014-2019.



Andelen med hög ekonomisk standard har under perioden 2014-2019 fluktuerat. Under 2019 ökade dock andelen i samtliga storområden, men som mest i Inre staden för åldersgruppen 20-64 år där andelarna är som högst. För de äldre ökade andelen med hög ekonomisk standard som mest i Söderort.

Figur 32: Andel personer i hushåll med hög ekonomisk standard uppdelat per storområde och ålder, åren 2014-2019.



Bilaga: Källor och definitioner

Grundmaterialet kommer från Statistiska Centralbyrån (SCB). Uppgifterna om inkomster och avdrag till delen som handlar om familje- och hushållsinkomster hämtas från de taxeringsuppgifter som SCB får via Skatteverket för personer som deklarerat eller skönstaxerats. I de fall det finns kontrolluppgifter för personer som inte deklarerat hämtas uppgifter om inkomster därifrån.

Sedan år 2014 hämtar SCB information om sektor och näringsgren från Företagsdatabasen (FDB) vilket tidigare tillhandahållits av Skatteverket. FDB kontrollerar om företaget är aktivt, vilande eller nedlagt. På grund av att matchningen gjorts mot ett annat register är det fler som saknar information om näringsgren och sektor 2014 jämfört med 2013 och 2015. Detta skulle eventuellt kunna påverka jämförbarheten i någon grad för år 2014.

Uppgifter om samtliga skattepliktiga sociala ersättningar, till exempel arbetslöshetsersättning och sjukpenning, finns registrerade via kontrolluppgift oavsett om man deklarerat eller inte. Uppgifter om ekonomiskt bistånd och bostadsbidrag samlas in från kommunerna.

Ur SCB:s register över totalbefolkningen (RTB) hämtas uppgifter om ålder, kön, civilstånd, nationalitet, antal barn samt folkbokförd adress den 31 december inkomståret.

Från Pensionsmyndigheten hämtas uppgifter om förmåner i det allmänna pensionssystemet. Uppgifter om statskommunalt bostadsbidrag och kommunalt bostadstillägg för pensionärer, uppgift om sjukpenning, föräldrapenning, bidragsförskott med mera kommer från Försäkringskassan.

Från Statens tjänstepensionsverk (SPV) respektive Kommunernas pensionsanstalt (KPA) hämtas uppgifter om statlig respektive kommunal tjänstepension. Uppgifter om övriga tjänstepensioner kommer från Skatteverket. Från Centrala studiestödsnämnden (CSN) hämtas uppgift om återbetalningspliktiga studiemedel, studiebidrag med mera.

Anställda: Förvärvsarbetsande personer som har haft en arbetsinkomst av tjänst som är större än inkomsten av aktiv näringsverksamhet.

Arbetsinkomst: summan av löneinkomst, inkomst av näringsverksamhet, ersättning i samband med sjukdom, föräldrapenning samt dag ersättning vid repetitionsutbildning och civilförsvar.

Disponibel inkomst är den summa som återstår för konsumtion och sparande sedan man från summa förvärvs- och kapitalinkomst dragit ifrån slutliga skatter och lagt till skattefria ersättningar och bidrag (till exempel ekonomiskt bistånd, bostadsbidrag, barnbidrag). Disponibel inkomst är det inkomstbegrepp i den totalräknade inkomststatistiken som bäst speglar köpkraften och levnadsstandarden för olika grupper i samhället. Den disponibla inkomsten redovisas på familjenivå (före 2015) och hushållsnivå (2015 och framåt) vilket innebär en del problem vid jämförelse av medelvärden i längre tidsserier.

Den disponibla inkomsten räknas fram genom att man från summa förvärvs- och kapitalinkomst drar ifrån (-) och lägger till (+) följande delkomponenter:

Slutlig skatt och sjömansskatt	(-)
Bostadsbidrag till barnfamiljer	(+)
Bostadsbidrag till ungdomar	(+)
Barnbidrag	(+)
Kommunalt bostadstillägg/Särskilt kommunalt bostadstillägg	(+)
Skattefri del av livränta/barnpension	(+)
Sjukpenning (skattefri)/frivillig pension (skattefri)/särskilt pensionstillägg	(+)
Handikappersättning	(+)
Bidragförskott, erhållet belopp	(+)
Skattefritt studiestöd (lån o bidrag)	(+)
Dagersättning och utryckningsbidrag för värnpliktiga	(+)
Ekonomiskt bistånd	(+)
Återbetalt belopp av studiemedel	(-)
Underhållsbidrag, givet belopp	(-)

Disponibel inkomst viktat för konsumtionsenhet: För att göra jämförelser av disponibel inkomst mellan olika typer av hushåll (före år 2015 familjer) används ett viktsystem, som antingen kallas för köpkraftsenheter eller konsumtionsenheter, där inkomsten relateras till hushållets sammansättning. Den disponibla inkomsten divideras med den vikt som gäller för hushållet. Skalan fastställs av SCB och bygger bl.a. på budgetberäkningar utförda av Konsumentverket och underlag för bedömning av en baskonsumtion som kan beräknas för olika hushållstyper.

Vikterna är följande:

- Ensamboende 1,0

- Sammanboende par 1,51
- Ytterligare vuxen 0,6
- Första barnet 0–19 år 0,52
- Andra och påföljande barn 0–19 år 0,42

Fördelen med att använda konsumtionsenheter är att det blir lättare att jämföra olika områden med olika hushållsstorlekar, exempelvis ett område som i huvudsak består av små lägenheter och ett annat område som i huvudsak omfattar större lägenheter.

Familjebegrepp i inkomststatistiken utgörs gifta/sammanboende familjer av *gifta par* som bor tillsammans, med eller utan barn. Dessutom ingår ogifta sammanboende som *har eller har haft gemensamma barn*. Ensamstående män och kvinnor utgörs av alla ej sammanboende, med eller utan barn, samt ogifta sammanboende utan gemensamma barn. Det finns alltså ingen uppgift om samboförhållanden i den totalräknade inkomststatistiken inom familjebegreppet. Hemmaboende barn över 18 år räknas som en egen familjeenhet. På riksnivå finns dock inkomstuppgifter för samtliga sammanboende i SCB:s Inkomstfördelningsundersökning (HEK).

Företagssektorn: Icke-finansiella företag, finansiella företag och personliga företag.

Förvärvsarbete: Personer som haft en arbetsinkomst som överstiger prisbasbeloppet för år 2018, 46 500 kronor. Det innebär att prisbasbeloppet för år 2019 är 1 000 kronor högre än prisbasbeloppet för år 2018.

Gini-koefficient: Måttet används för att mäta inkomstfördelningen över hela inkomstskalan. Gini-koefficienten kan anta ett värde mellan noll och ett. Ett värde nära 1 innebär ojämnt fördelade inkomster och värde nära 0 innebär mer jämnt fördelade inkomster. Om alla har exakt samma inkomst så kommer Gini-koefficienten bli 0. Om en person i hela befolkningen besitter all inkomst så kommer Gini-koefficienten bli 1.

Hushållsbegrepp i inkomststatistiken utgörs av personer som är folkbokförda på samma "bostadslägenhet". Ett hushåll definieras utifrån lägenhetsregistret där samtliga bostäder ska ha lägenhetsnummer, dock saknar 2–3 procent ett sådant. Lägenhetsnumret kopplas till personer som är folkbokförda på respektive bostadslägenhet. På detta sätt kan sammanboende personer, även om de inte är gifta eller har gemensamma barn, kopplas ihop. Med familjebegreppet kan endast sammanboende som är gifta och/eller har gemensamma barn kopplas ihop. Sedan år 2015 används hushållsbegreppet i inkomststatistiken då det ger ett mer rättvisande bild av hushållens ekonomi. Till "barn" inom begreppet hushåll räknas individer som är mellan 0–19 år gamla.

Hushållssektorn: Hushåll, ideella föreningar, stiftelser med mera och registrerade trossamfund.

Inkomst av tjänst inkluderar lön från arbetsgivare, ersättning vid frånvaro från arbetet på grund av sjukdom eller föräldraledighet, arbetslöshetsersättning samt ytterligare ett antal ersättningar. Dessutom ingår skattepliktiga naturaförmåner som till exempel traktamenten och bilförmån. I

inkomstslaget inkomst av tjänst ingår även pension och livränta. Pension är här att betrakta som ”sparad” tjänsteinkomst som arbetats ihop tidigare i livet. Inkomst av yrkesmässigt bedriven förvärvsverksamhet anses som **inkomst av näringsverksamhet** om inkomsten inte räknas in under inkomstlagen tjänst eller kapital. De flesta intäkter och kostnader som har direkt samband med verksamheten är skattepliktiga respektive avdragsgilla. En näringsverksamhet är aktiv om man har arbetat minst 600 timmar om året i verksamheten. Om man ej varit aktiv mer än 600 timmar i verksamheten är det fråga om passiv näringsverksamhet. Exempel på inkomster som ofta hänförs som passiv näringsverksamhet är inkomst av hyresfastighet och arrende.

Kommunala sektorn: Primärkommunal undersektor och landstingskommunal undersektor.

Näringsgren: Redovisas enligt Standard för svensk näringsgrensindelning (SNI 2007).

Näringsidkare: Förvärvsarbetande personer vars inkomst av aktiv näringsverksamhet är större än eller lika med arbetsinkomsten av tjänst.

Sammanräknad förvärvsinkomst: Summan av inkomst av tjänst och inkomst av näringsverksamhet. Kapitalinkomster ingår alltså inte. Detta inkomstbegrepp gäller till exempel vid redovisning av befolkningens inkomster fördelade efter ålder och civilstånd samt för delområden i staden. Sammanräknad förvärvsinkomst är ett begrepp som uppkom i samband med skattereformens genomförande år 1991.

Statliga sektorn: Statlig förvaltning.